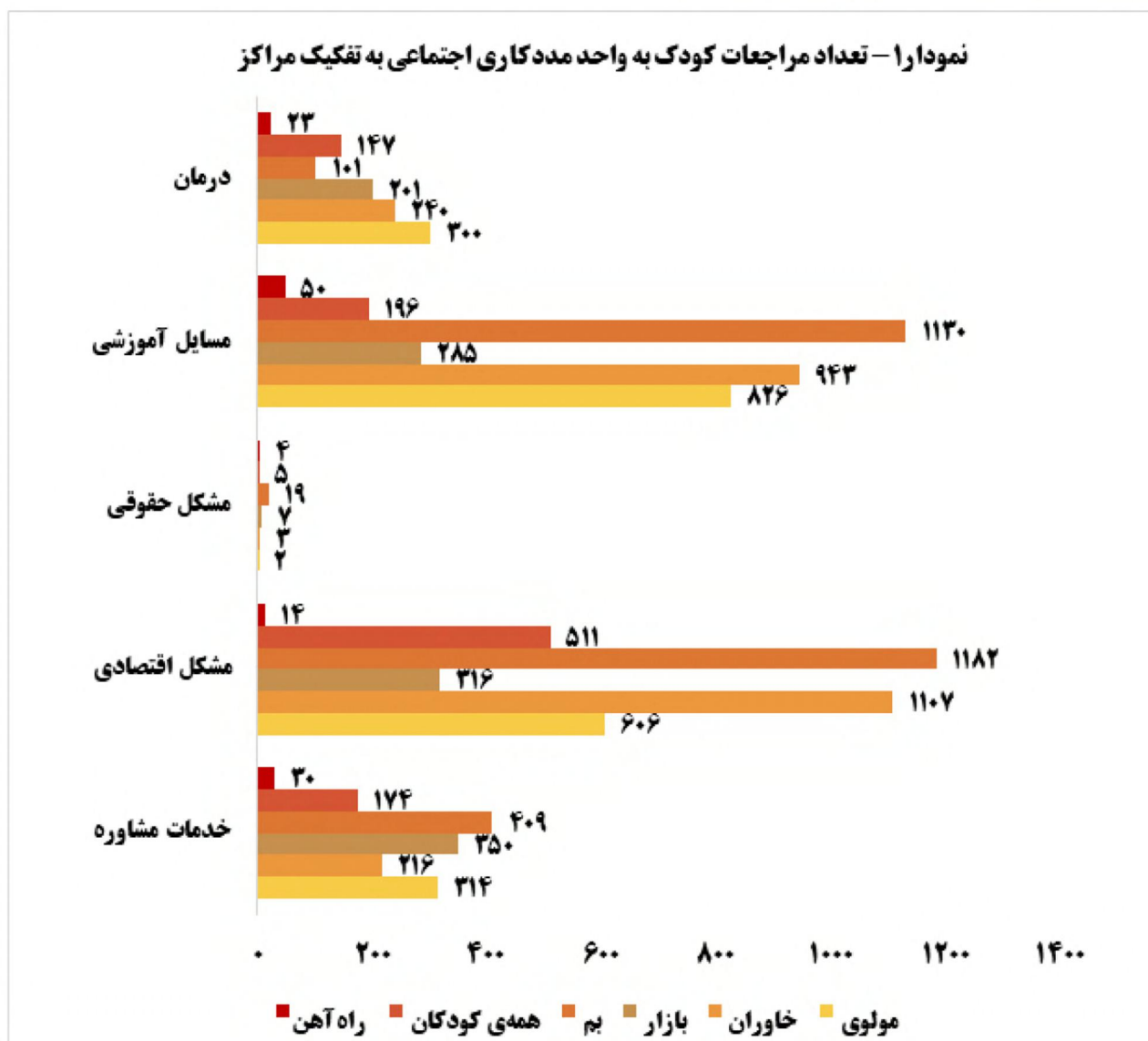

گزارش عملکرد انجمن حمایت از کودکان کار سال ۱۴۰۱

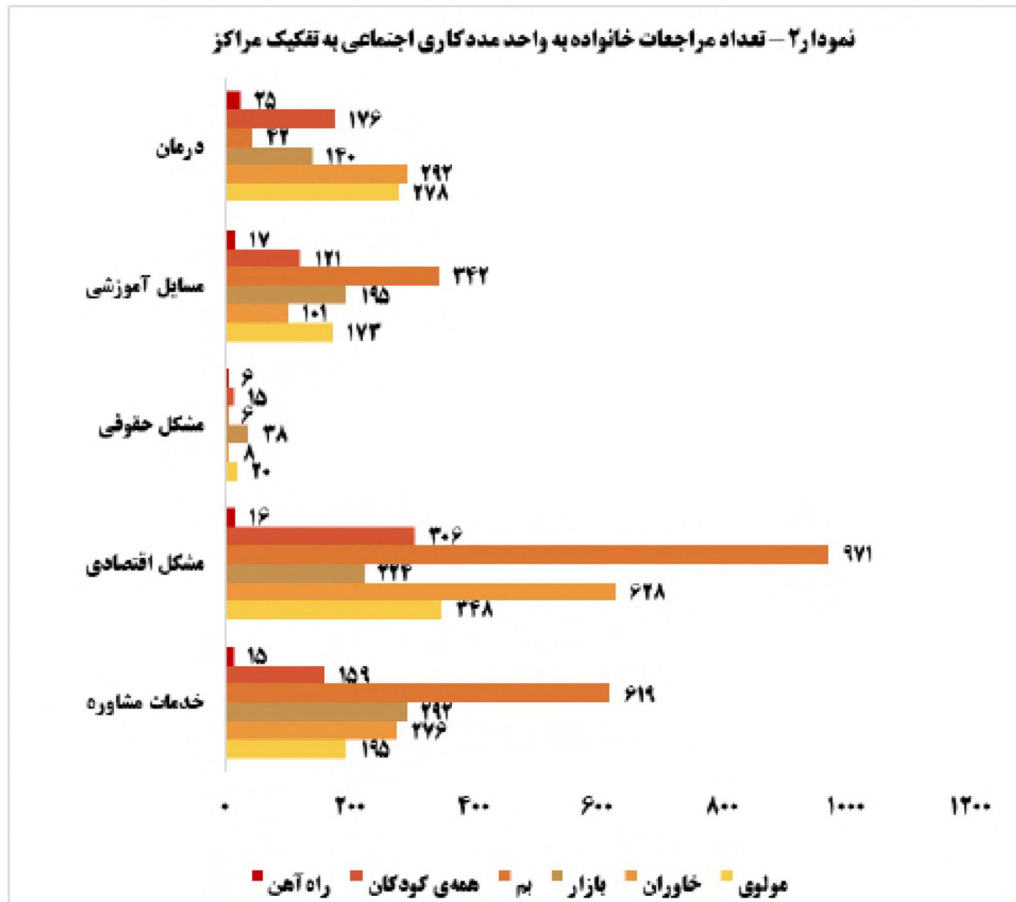
گزارش عملکرد اجرایی انجمن حمایت از کودکان کار در سال ۱۴۰۱

گزارش عملکرد اجرایی مددکاری

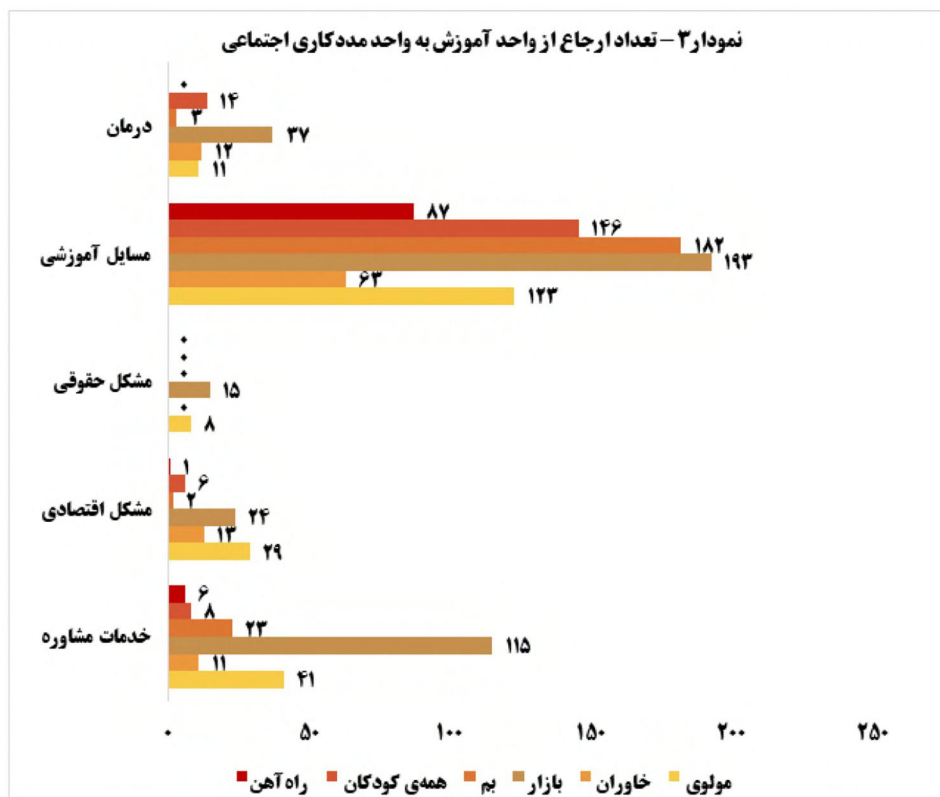
نمودار (۱) نشان می‌دهد که هم‌چنان مشکلات اقتصادی و آموزشی بالاترین دلیل مراجعه‌ی کودکان به بخش مددکاری اجتماعی است. بم به دلیل فقر مطلق و گستره‌ی اعتیاد، بیشترین خدمات را در این دو حوزه دریافت کرده است. وضعیت مرکز خاوران در این زمینه قابل بررسی است. با وجود نیازهای فراوان در حوزه‌ی حقوقی، محدودیت‌های انجمن از جمله فقدان مشاور حقوقی مستقر و مسایل مربوط فقدان اوراق هویتی و سازوکارهای ناقص در نظام عدالت بر عملکرد محدود این بخش اثرگذار بوده است.

نمودار ۲- تعداد مراجعات خانواده به واحد مددکاری اجتماعی به تفکیک مراکز

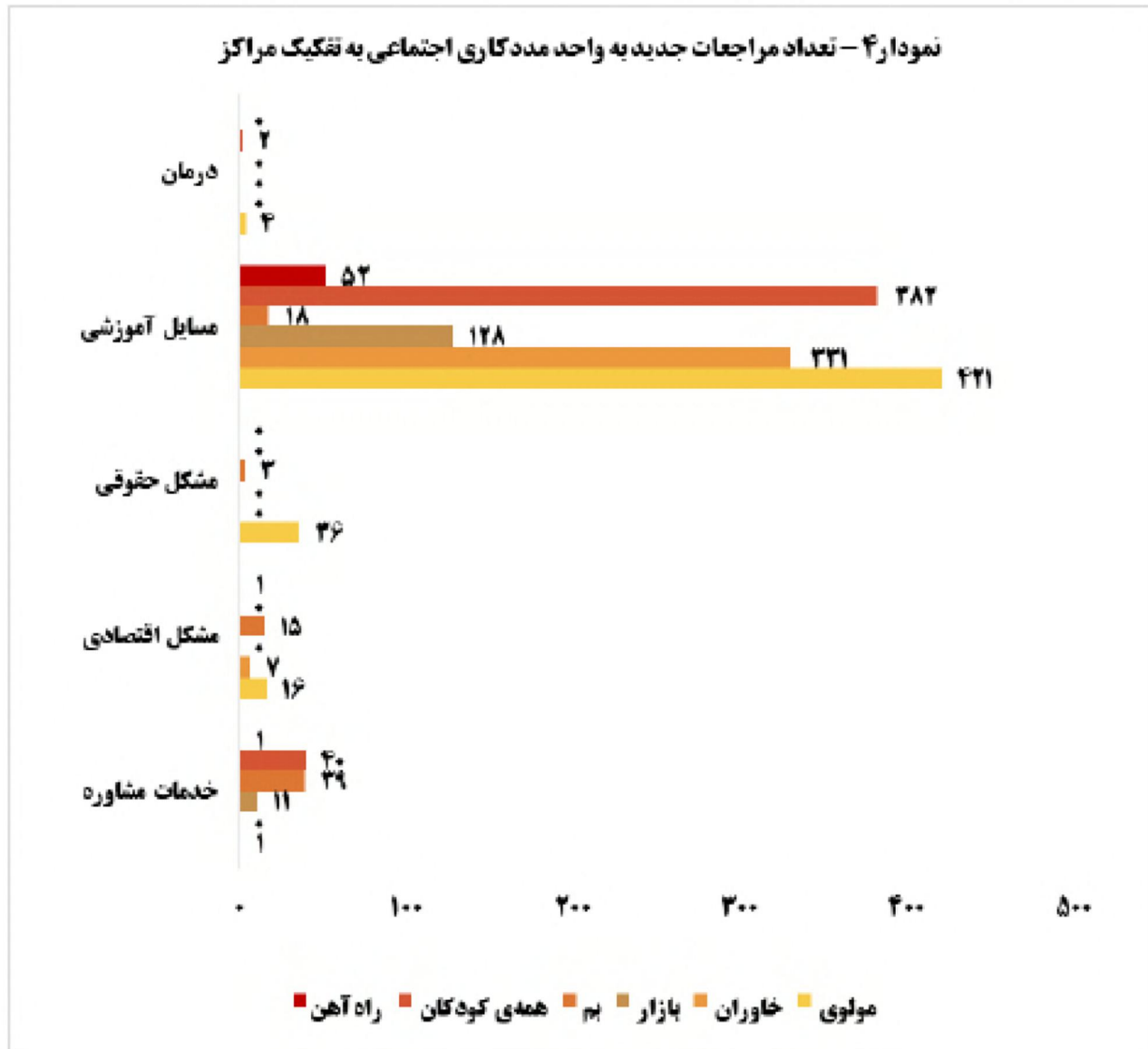

نمودار (۲) نشان می‌دهد که در مراجعه‌ی خانواده‌ها به مددکاری اجتماعی نیز نیازهای اقتصادی بیشترین فراوانی را دارد و خدمات مشاوره در رتبه‌ی دوم قرار دارد. مرکز بم هم‌چنان در این دو زمینه پیشتاز است.

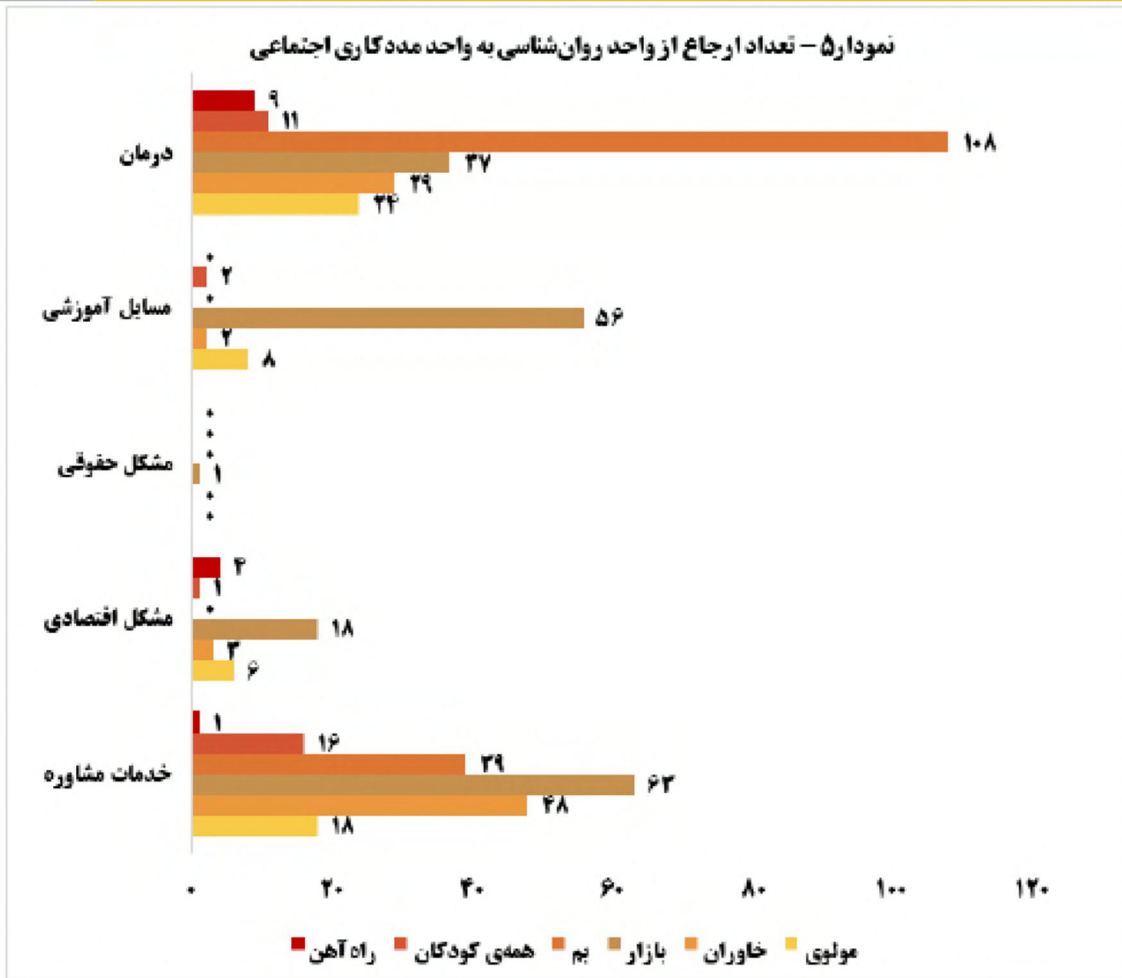
نمودار ۳- تعداد ارجاع از واحد آموزش به واحد مددکاری اجتماعی

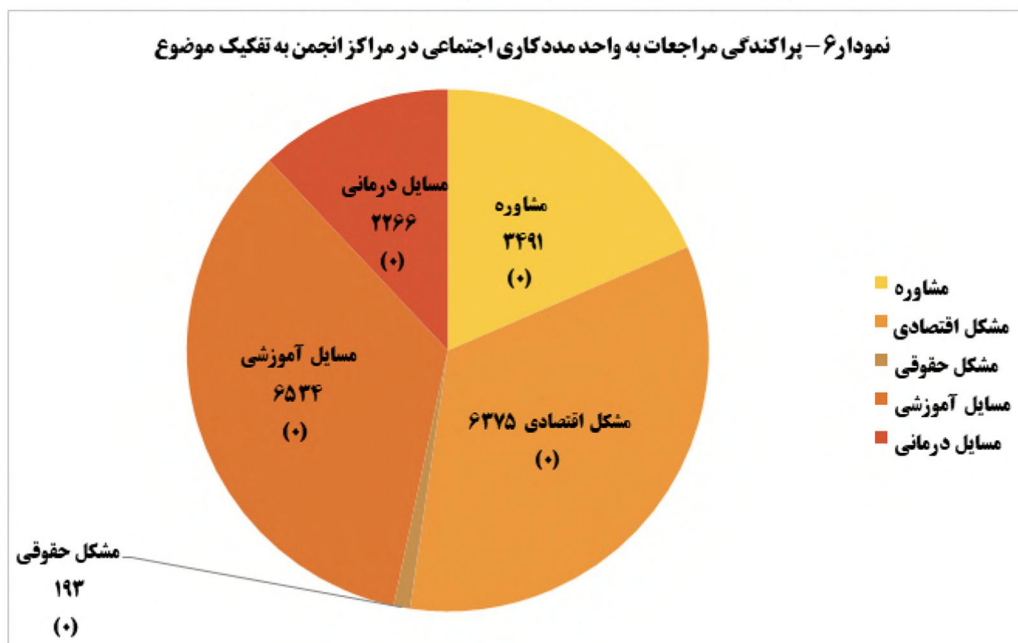
بر اساس داده‌های نمودار (۳) ارجاعات بخش آموزش به مددکاری اجتماعی اغلب با موضوع مشکلات آموزشی بوده است. غیبت از کلاس درس و مدرسه عدم همکاری و انجام ندادن تکالیف از این جمله از مشکلات بوده است.

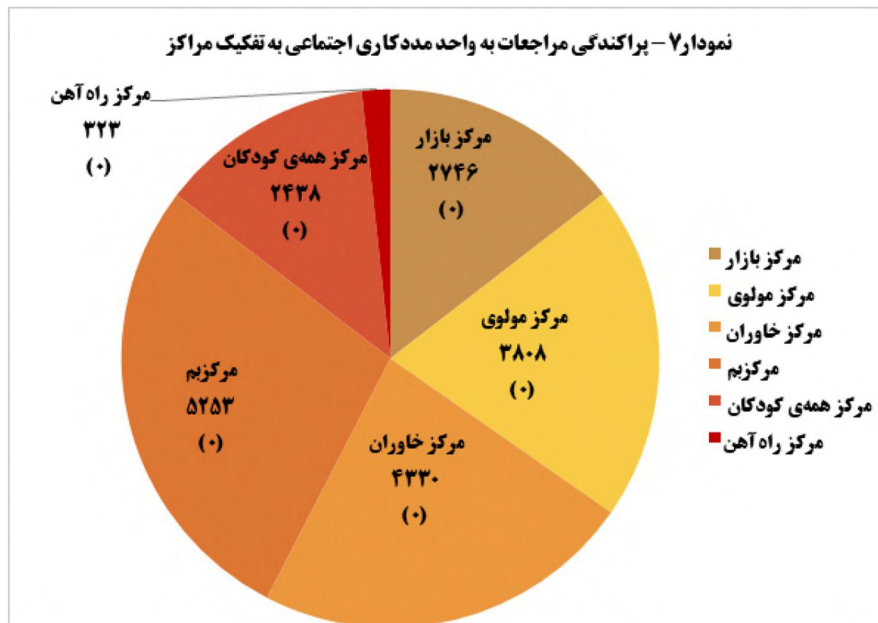
مراجعات جدید، مربوط به متقاضیان پیوستن به جمع گروه هدف انجمن است. مشکلات مدارس در پذیرش کودکان به ویژه، اتباع و همین‌طور عدم انطباق سن و پایه، باعث می‌شود خانواده برای دریافت خدمات آموزشی به انجمن مراجعه کند که ظرفیت‌های انجمن پاسخ‌گوی خیل متقاضیان نیست. مرکز مولوی مرکز همه‌ی کودکان و مرکز خاوران به ترتیب بیشترین متقاضی را داشته‌اند. مرکز به تازگی تاسیس شده‌ی راه آهن نیز در حد ظرفیت خود پذیرش داشته است که البته با جذب فعال انجام شده است.

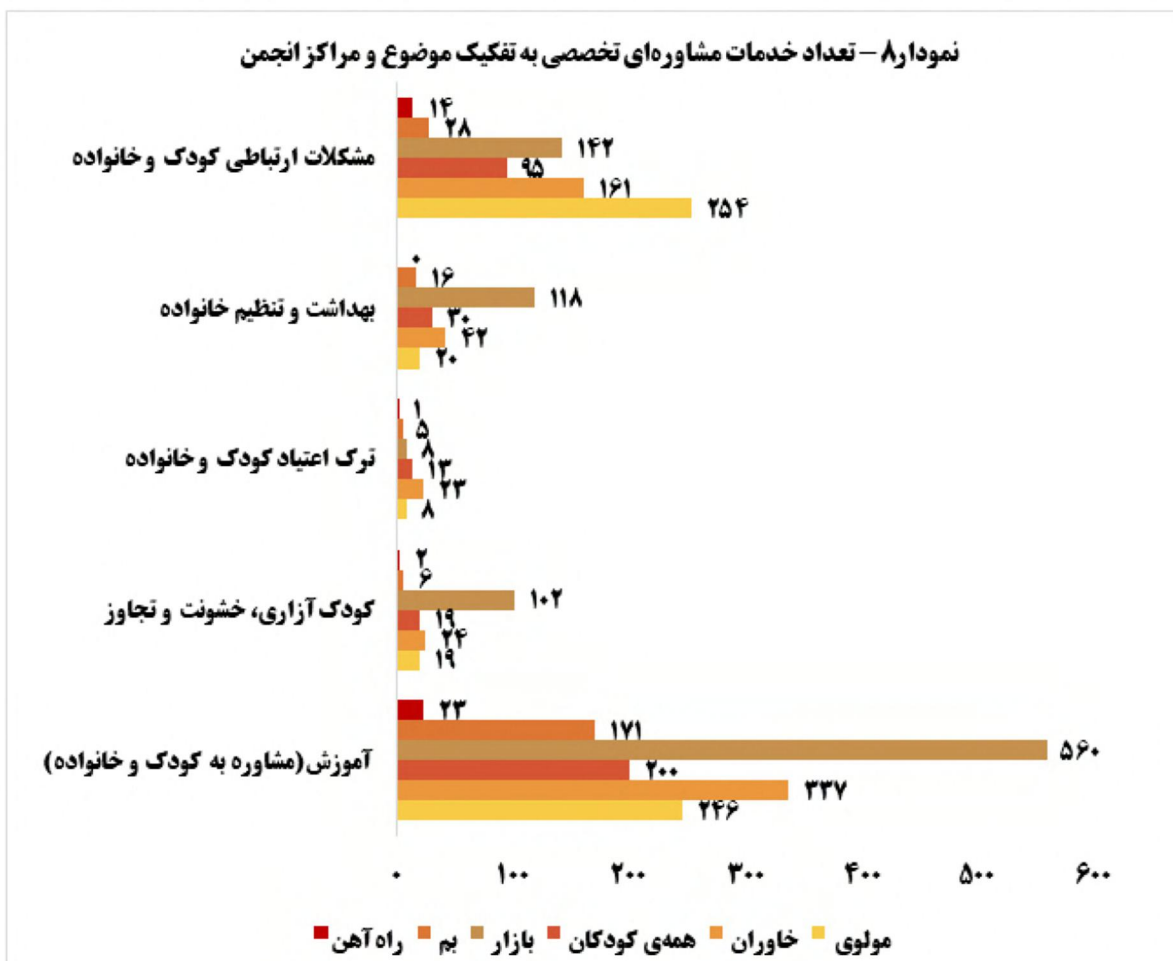
نمودار (۵) نشان می‌دهد که دلایل عمده‌ی ارجاع از بخش روان‌شناسی به مددکاری اجتماعی، رایج‌ترین خدمات مشاوره، مددکاری و درمان بوده است. در مواجهه‌ی بخش روان‌شناسی با مراجعین، مواردی که از حوزه‌ی تخصصی روان‌شناسی خارج است و یا نیازهای درمانی به تشخیص روان‌شناسان وجود دارد، ارجاع به مددکاری اجتماعی ضرورت می‌یابد. مرکز بم در درمان و مرکز بازار در خدمات مشاوره و موارد آموزشی، بیشترین ارجاعات را داشته‌اند.

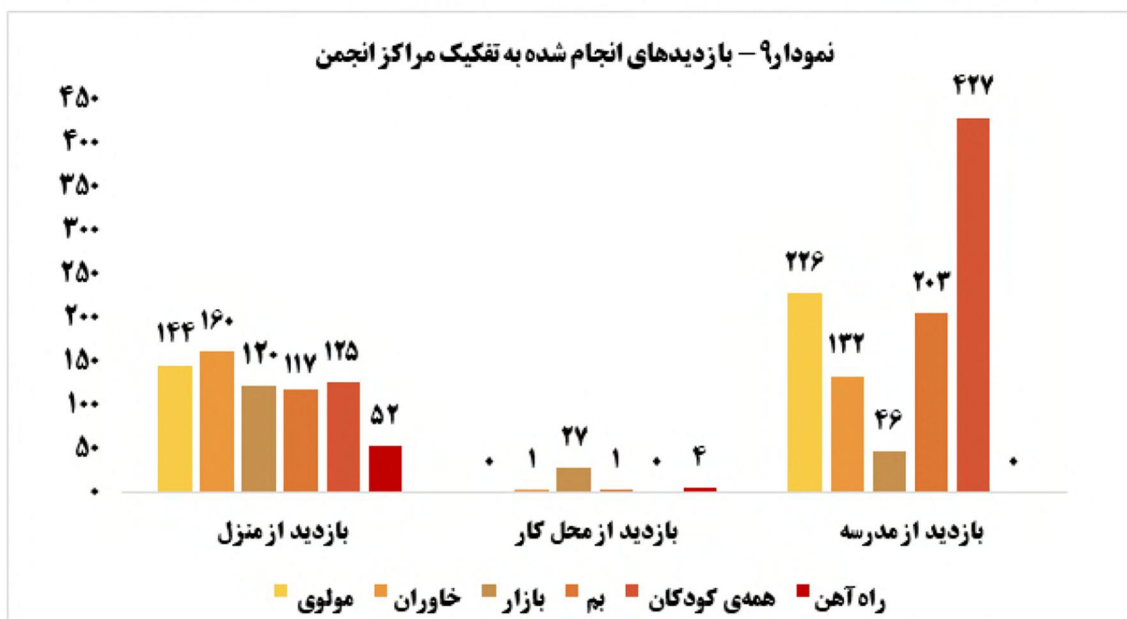
به طور کلی بیشترین مراجعات به بخش‌های مددکاری اجتماعی مراکز به ترتیب با موضوع مشکلات اقتصادی، مسایل آموزشی، مشاوره و درمان بوده است.

از نظر تعداد مراجعات، مرکز بیم، مرکز خاوران و مولوی به ترتیب بیشترین فراوانی را داشته‌اند و مرکز جدید راه آهن کمترین مراجعه را داشته است.

در مشاوره‌های تخصصی، آموزش بیشترین فراوانی را به خود اختصاص می‌دهد و بعد از آن، مشکلات ارتباطی کودک و خانواده قرار دارد. کودکان با هدف اصلی آموزش در انجمن پذیرفته می‌شوند اما شرایط اقتصادی و اجتماعی خانواده‌ها الزام به کار، فرهنگ خانواده، بی‌انگیزگی کودکان و... باعث بازماندگی کودکان می‌شود و حفظ آنان در مسیر آموزش یکی از دغدغه‌های جدی مددکاران اجتماعی است. فقر مهارت‌های فرزندپروری، مهارت‌های ارتباطی و فشار ناشی از محرومیت‌ها نیز مانع از ارتباط درست کودک و خانواده است و نیاز به مشاوره و اصلاح این روابط اغلب ضرورت پیدا می‌کند. خشونت، کودک آزاری و تجاوز نیز گرچه نسبت به دو مورد قبلی فراوانی کمتری دارد ولی با توجه به اهمیت موضوع و تاثیرات مخرب آن بر سلامت جسم و روان کودکان اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد. در این زمینه اقدامات پیشگیرانه باید در راس امور قرار گیرد. مرکز بازار در ارایه‌ی خدمات مشاوره تخصصی فراوانی بیشتری را نشان می‌دهد.

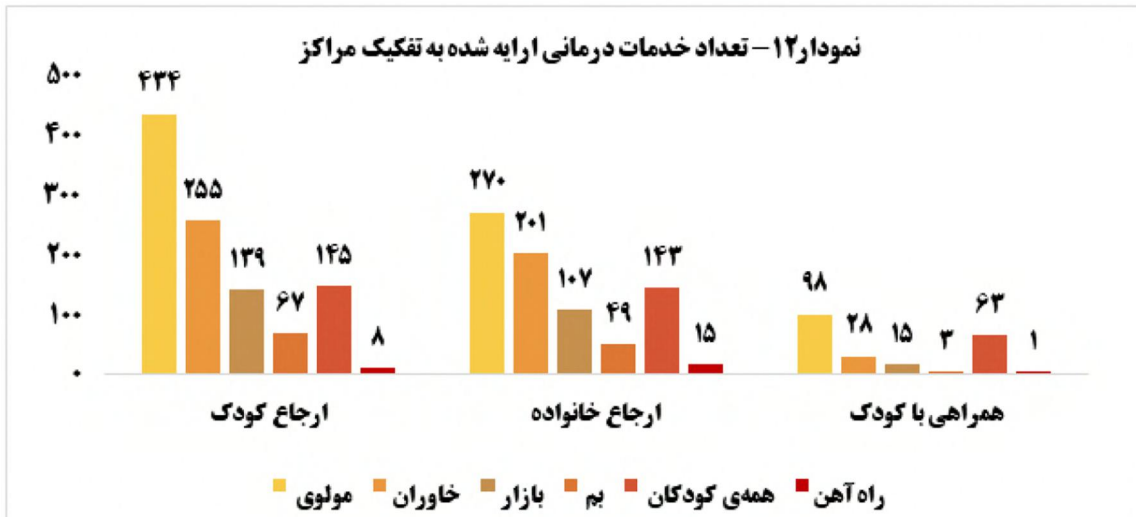
گردآوری داده‌ها و تکمیل اطلاعات به منظور ارزیابی دقیق وضعیت هر مورد و شناسایی نیازها و مخاطرات اغلب مستلزم بررسی دقیق میدانی است که از جمله‌ی آنان بازدید از منزل، مدرسه و محل کار است. پس از شناسایی نیازها و مخاطرات و طراحی برنامه‌ی حمایتی و شروع مداخلات، پایش وضعیت نیز ایجاب می‌کند بازدیدها تکرار شود و روند پیشرفت بررسی شود.

با توجه به این که نیمی از کودکان در مدارس رسمی مشغول به تحصیل هستند، بازدید از مدرسه طی سال گذشته فراوانی به نسبت خوبی دارد. در این بخش مرکز همه‌ی کودکان، فعالیت چشم‌گیری داشته است و مرکز راه‌آهن که هیچ کودکی در مدارس ندارد هیچ بازدیدی نداشته است.

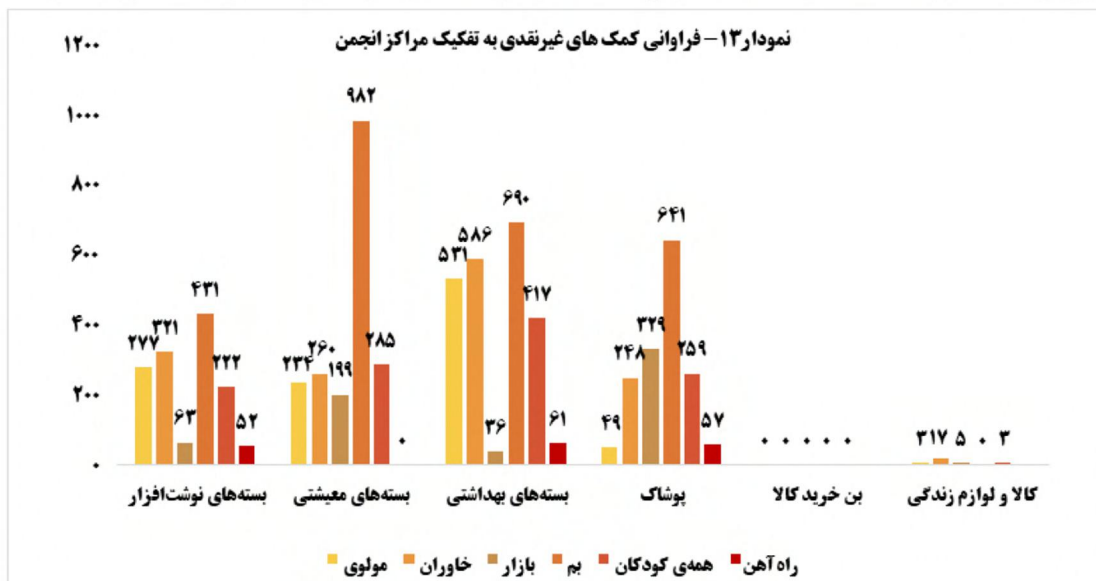
فقدان وسیله نقلیه‌ی اختصاصی و عدم تناسب تعداد مددجو به مددکار، از موانع جدی در مسیر بازدیدها تلقی می‌شوند.

نمودار (۱۱) مربوط به موارد اورژانسی و بحران‌ها است. این موارد گرچه از نظر تعداد، کم هستند ولی بیشترین و جدی‌ترین موارد هستند، مخاطرات جدی به دنبال دارند، انرژی و وقت زیادی می‌برند و هزینه‌های زیادی برای کودک خانواده و انجمن دربردارند.

فرار از منزل و کودک‌آزاری، فراوانی بیشتری دارند. در مورد کودک‌آزاری لازم به توضیح است که آنچه در این گزارش آمده مربوط به موارد جدی کودک‌آزاری است و موارد کمتر جدی بسیار زیاد است.

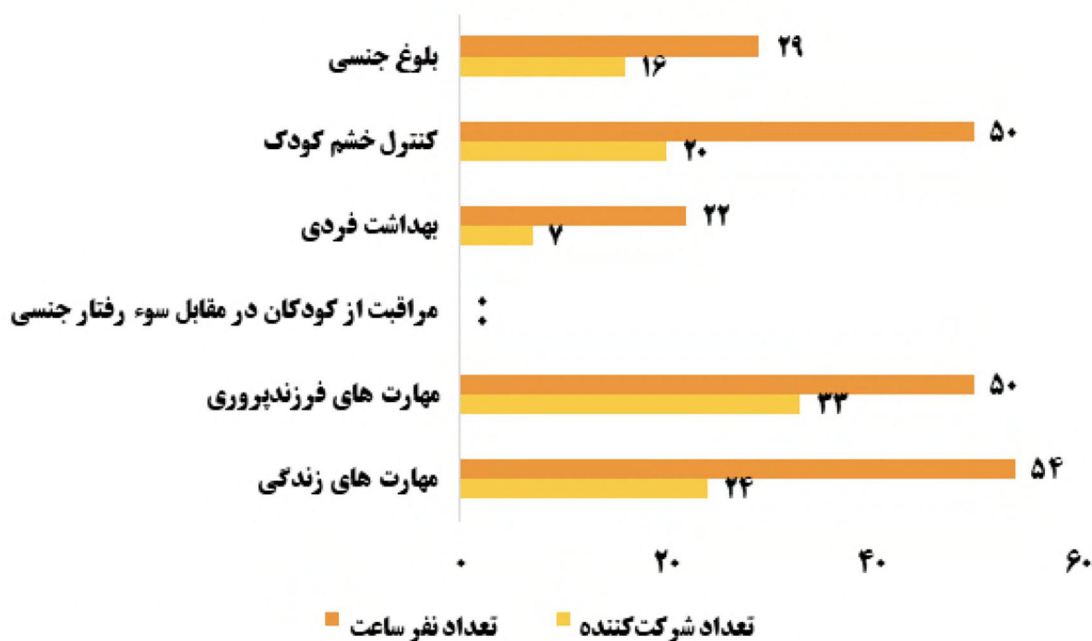

شرایط زیستی گروه هدف و وضعیت اقتصادی اجتماعی آنان، سطح بهداشت پایین‌تر از استانداردها، محرومیت محلی، تراکم جمعیت و الزام به کار در شرایط سخت منجر به افزایش نرخ بیماری‌دهی جمعیت و نیاز به خدمات درمانی می‌شود و این درحالی است که فقدان دسترسی به خدمات بیمه‌ای و گران بودن درمان برای این گروه سلامت را به موضوعی غیرقابل دستیابی تبدیل کرده است. در این شرایط، انجمن و بخش مددکاری اجتماعی، ارجاع به درمان پیگیری و تامین هزینه‌های درمان را در دستور کار دارد. مرکز مولوی به دلیل حضور واحد بهداشت و به عنوان مکمل از سایر مراکز آمار بالاتری دارد.

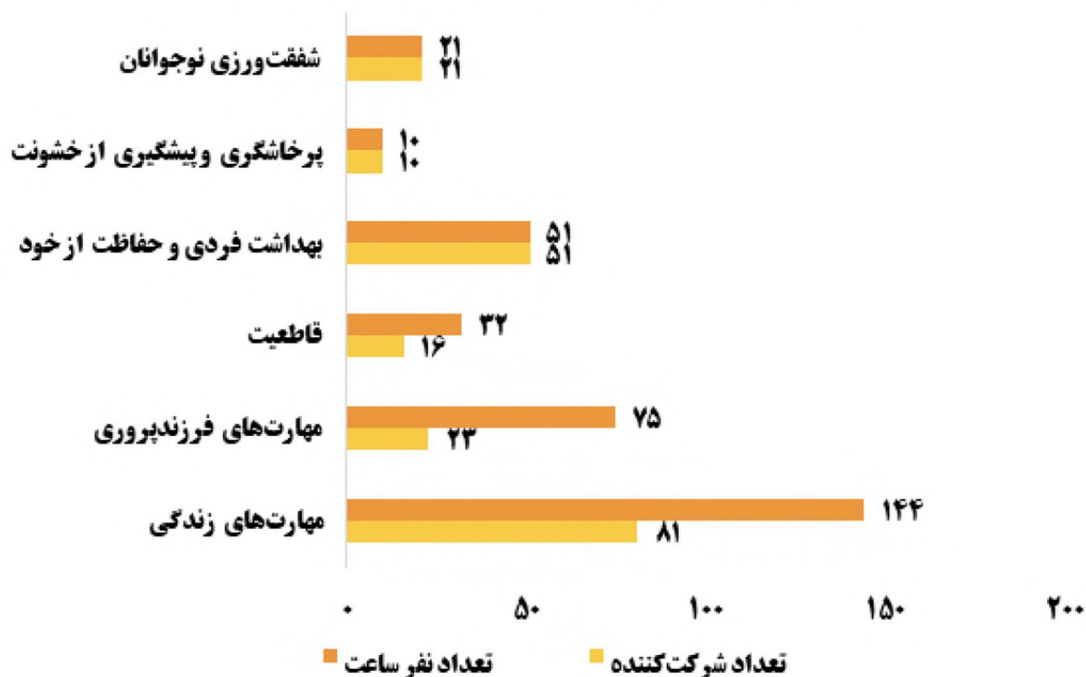

کمک‌های غیرنقدی به عنوان مداخله‌ای غیرقابل اجتناب در شرایط سخت معیشتی، بخشی از بسته‌های مداخلاتی است. گرچه این نوع کمک‌ها محدود به موقعیت‌هایی است که بقای کودک و خانواده در معرض تهدید قرار دارد اما بازهم فراوانی بالایی دارد. این کمک‌ها در سه دسته نوشت‌افزار، بسته‌های بهداشتی و بسته‌های معیشتی و پوشاک آرایه می‌شود و چنانچه انتظار می‌رود مرکز بزم بیشترین فراوانی را دارد. پوشاک محدود به فصل سرد و مناسبت عید نوروز است.

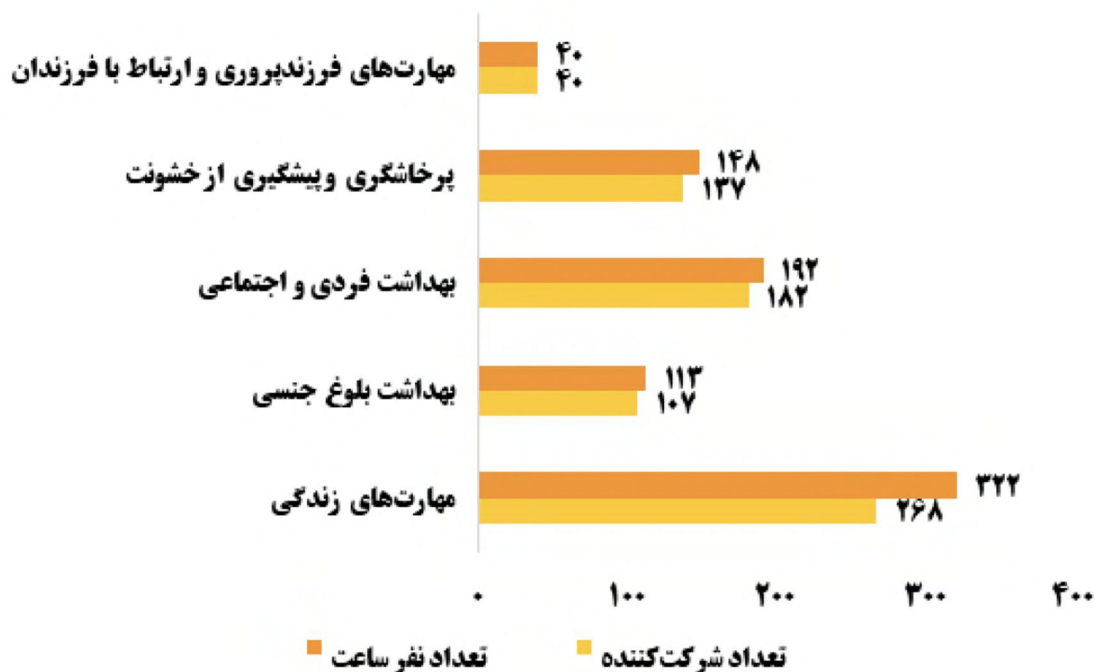
نمودار ۱۴- کارگاه‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های گروهی برای مرکز مولوی

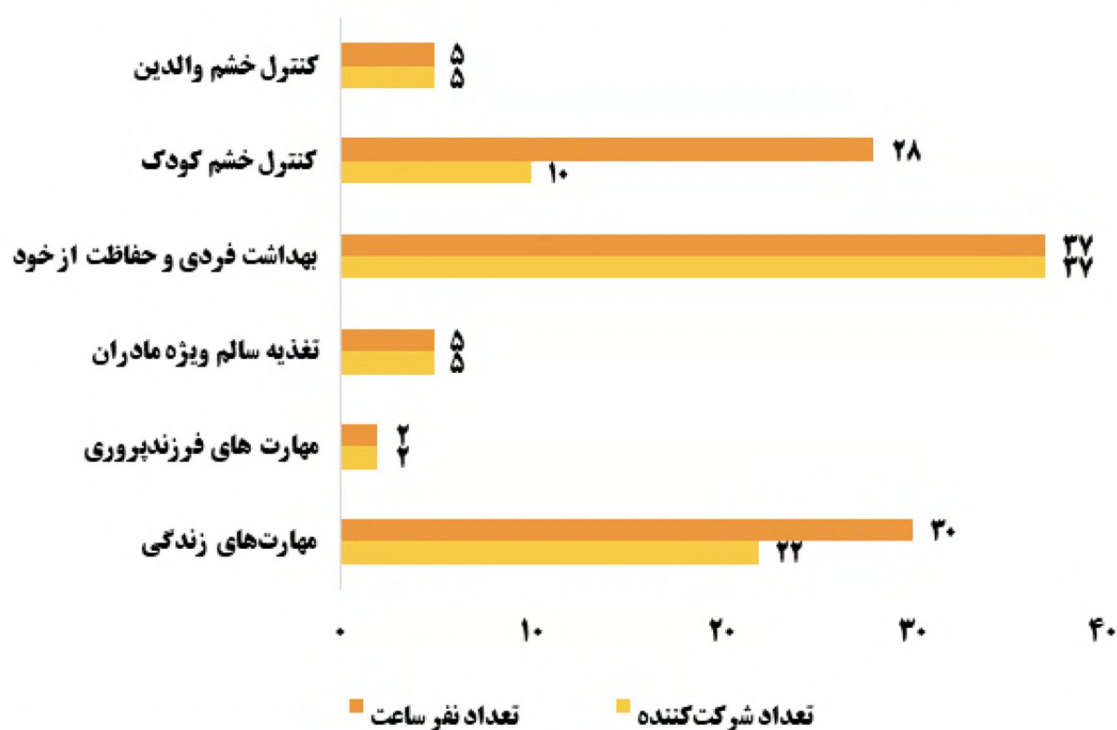
نمودار ۱۵- کارگاه‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های گروهی برای مرکز بزم

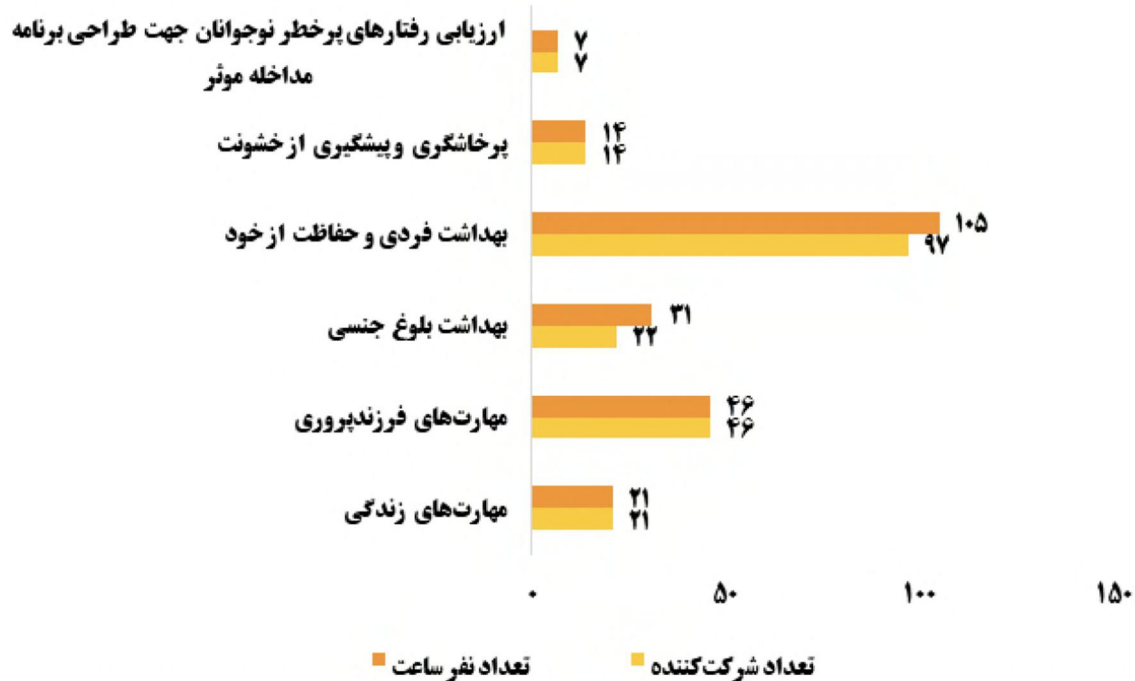
نمودار ۱۶- کارگاه‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های گروهی برای مرکز بازار

نمودار ۱۷- کارگاه‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های گروهی برای مرکز همهی کودکان

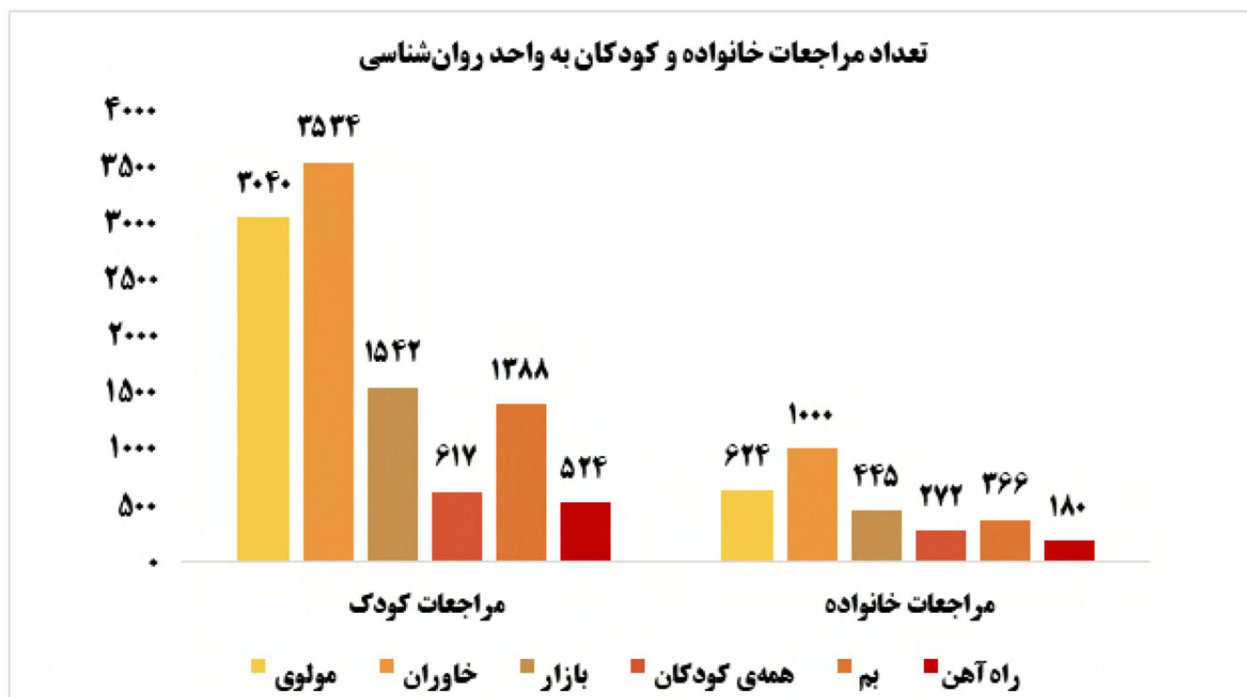
نمودار ۱۸- کارگاه‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های گروهی برای مرکز خاوران

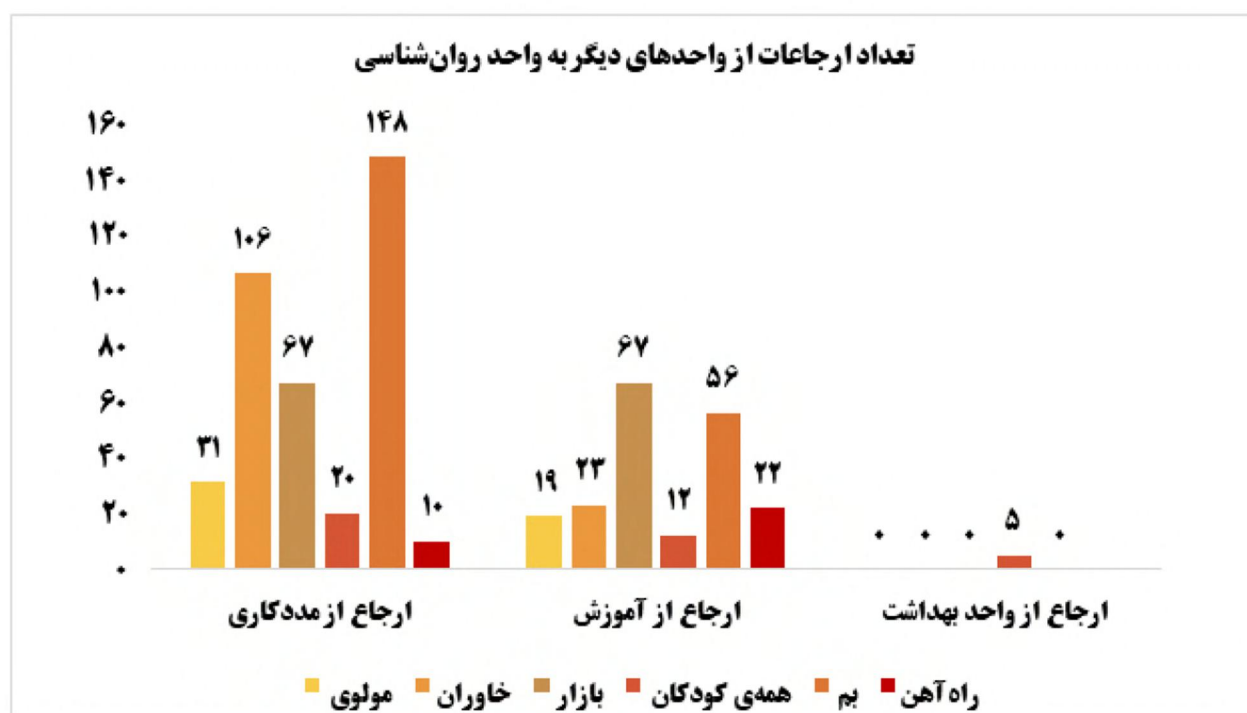
نمودار ۱۹- کارگاه‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های گروهی برای مرکز راه آهن

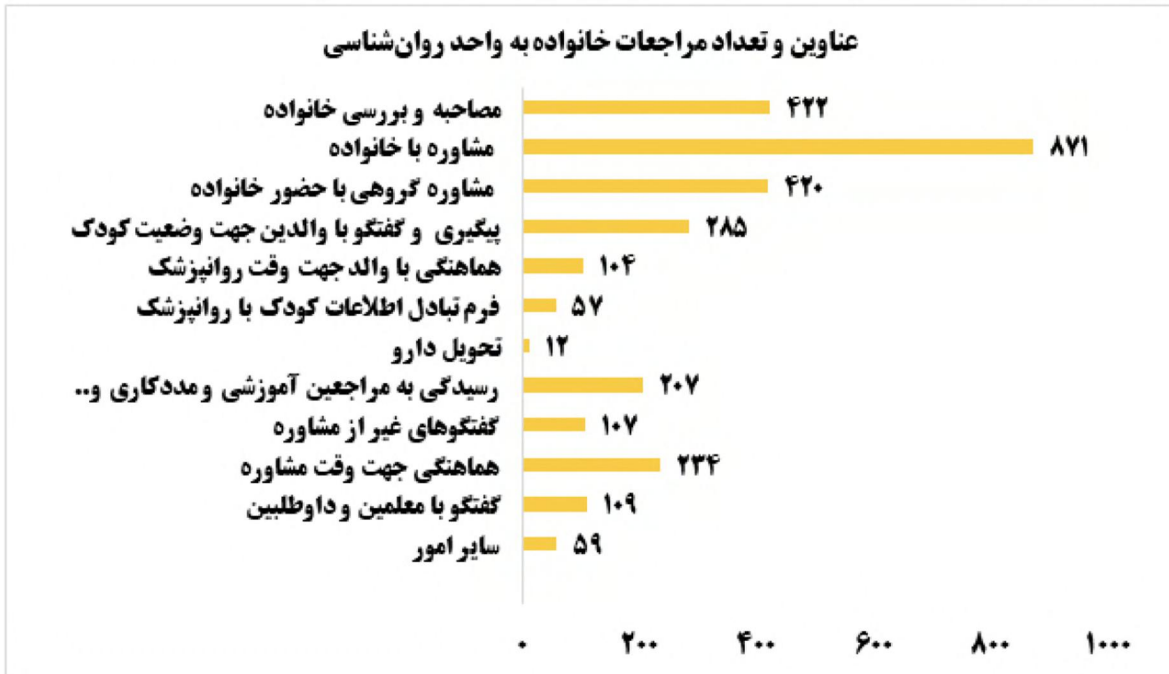
گزارش عملکرد اجرایی روان‌شناسی

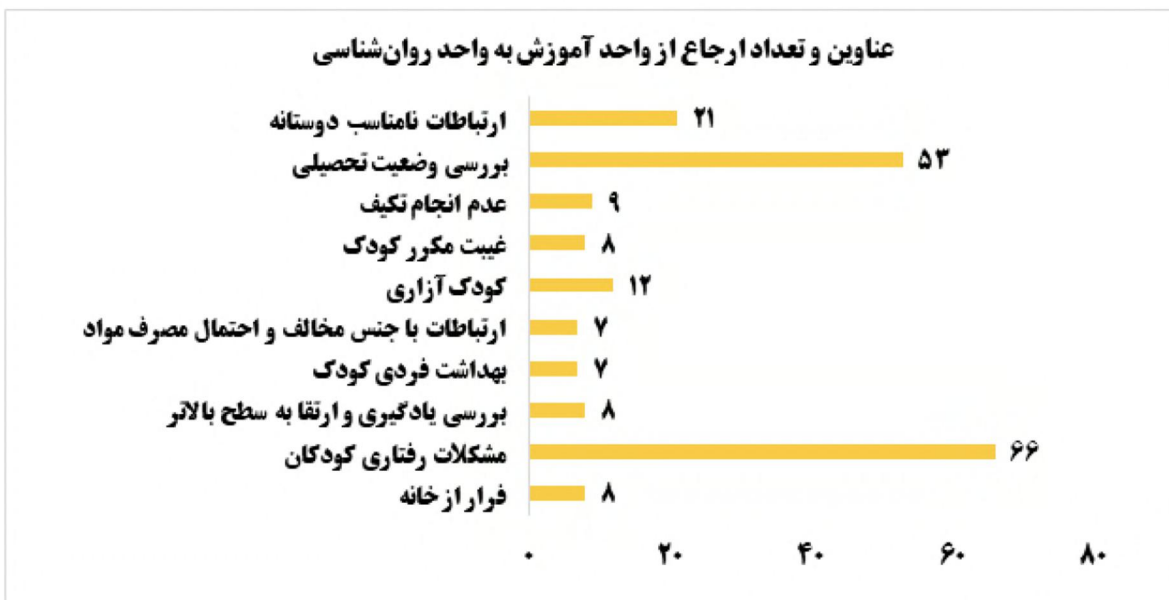
نمودار بالا نشان می‌دهد که بخش روان‌شناسی خدمات قابل توجهی به کودکان و خانواده‌ها ارائه داده‌است. این خدمات شامل ارزیابی اولیه، ارزیابی تکمیلی، مشاوره فردی و گروهی، مداخلات درمانی فردی و گروهی و آموزش فردی و گروهی می‌شود. مرکز خاوران و مرکز مولوی به تفکیک ارائه خدمات بیشتری داشته‌اند و مرکز راه‌آهن از نیمه‌ی سال روان‌شناسی مستقر داشته‌است.

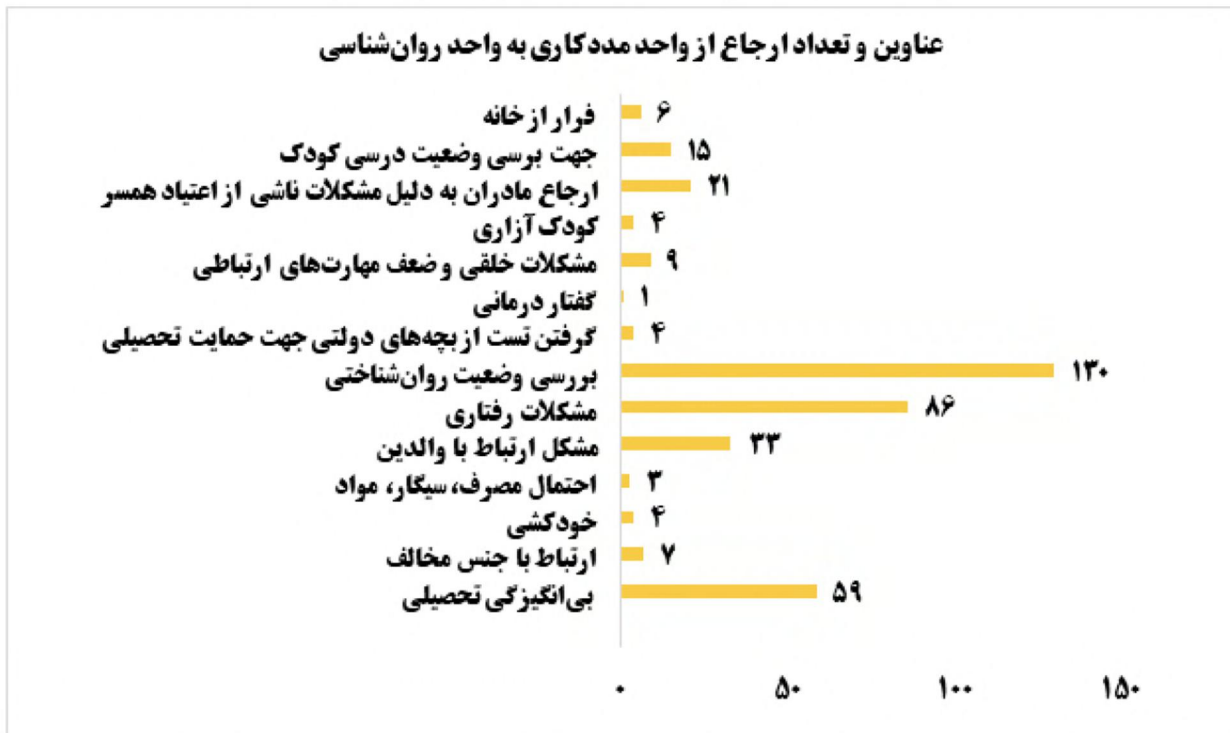
بخش‌های مختلف در ارتباطشان با کودکان ممکن است با مسایلی مواجه شوند که از حوزه‌ی تخصصی آنان خارج است. در چنین مواردی ارجاع بین‌بخشی در دستور کار قرار دارد و روان‌شناسی از آن بخش‌هایی است که به‌طور موکد اجازه ورود تخصصی به سایر بخش‌ها را نمی‌دهد. بنابراین تعداد زیادی از مراجعات به این بخش را ارجاعات از مددکاری اجتماعی و آموزش و بهداشت تشکیل می‌دهد. مددکاری اجتماعی مراکز بزم و خاوران و آموزش مرکز بازار و مرکز بزم از این نظر فعال‌تر بوده‌اند.

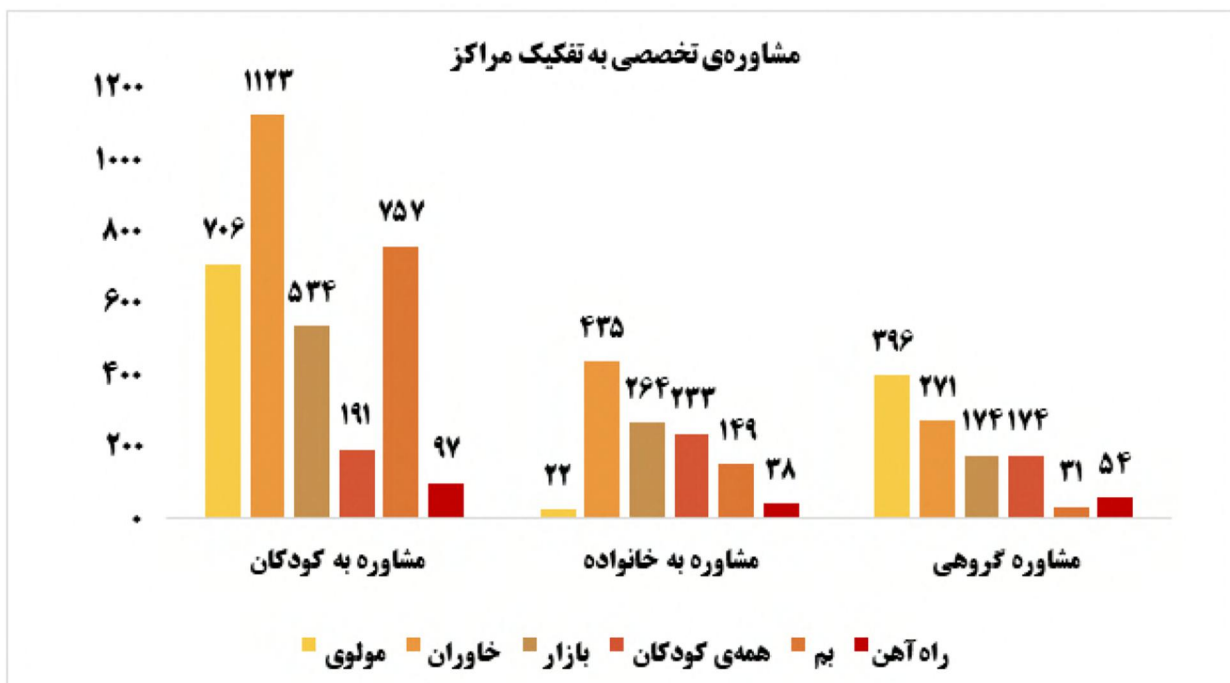
در مراجعات خانواده‌ها، مشاوره‌ی فردی، بررسی، مصاحبه و مشاوره‌ی گروهی بیشتر مورد استفاده بوده است.

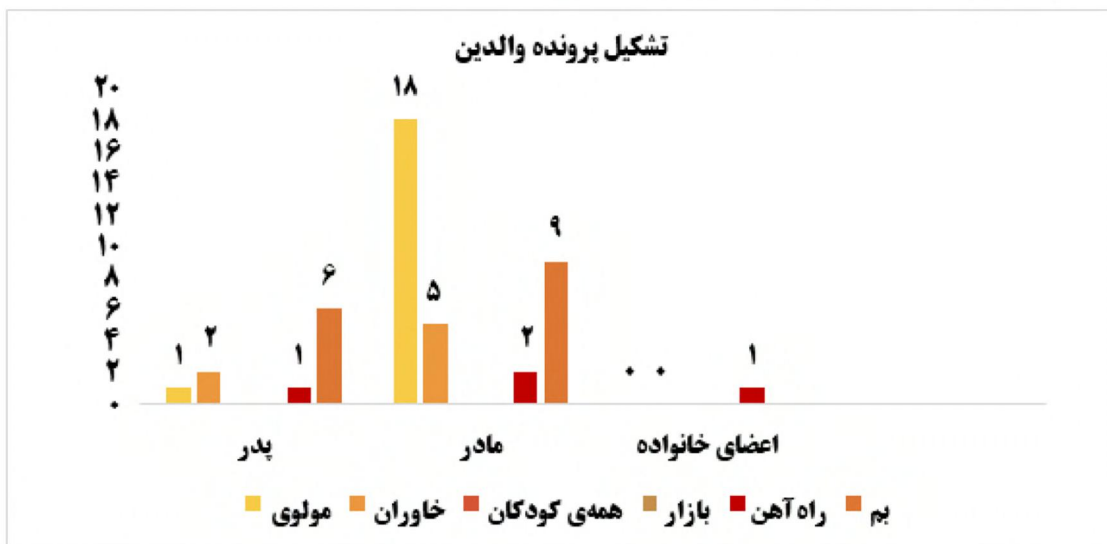
در ارجاعات بخش آموزش به روان‌شناسی، مشکلات رفتاری کودکان، وضعیت تحصیلی و ارتباط نامناسب به ترتیب، مورد نظر بوده است. مشکلات رفتاری به ویژه در اوایل نوجوانی، بروز قابل توجهی دارد و چنان‌چه با ارتباطات نامناسب سن همراه شود می‌تواند پیش‌بینی‌کننده‌ی چرخه‌ی بزهکاری باشد.

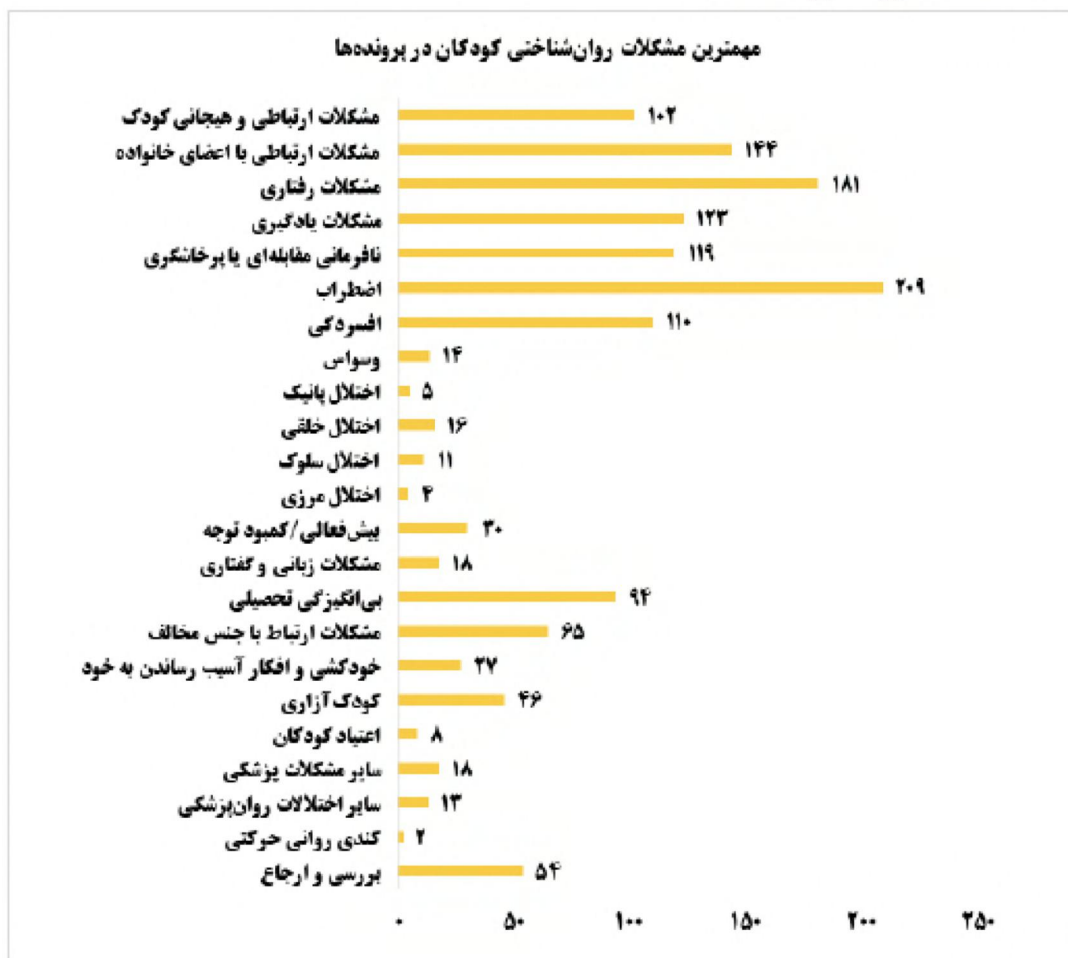
مددکاران اجتماعی مراکز، کودکان را بیشتر به منظور ارزیابی وضعیت روان‌شناختی، مشکلات رفتاری و بی‌انگیزگی تحصیلی به روان‌شناسان ارجاع داده‌اند.

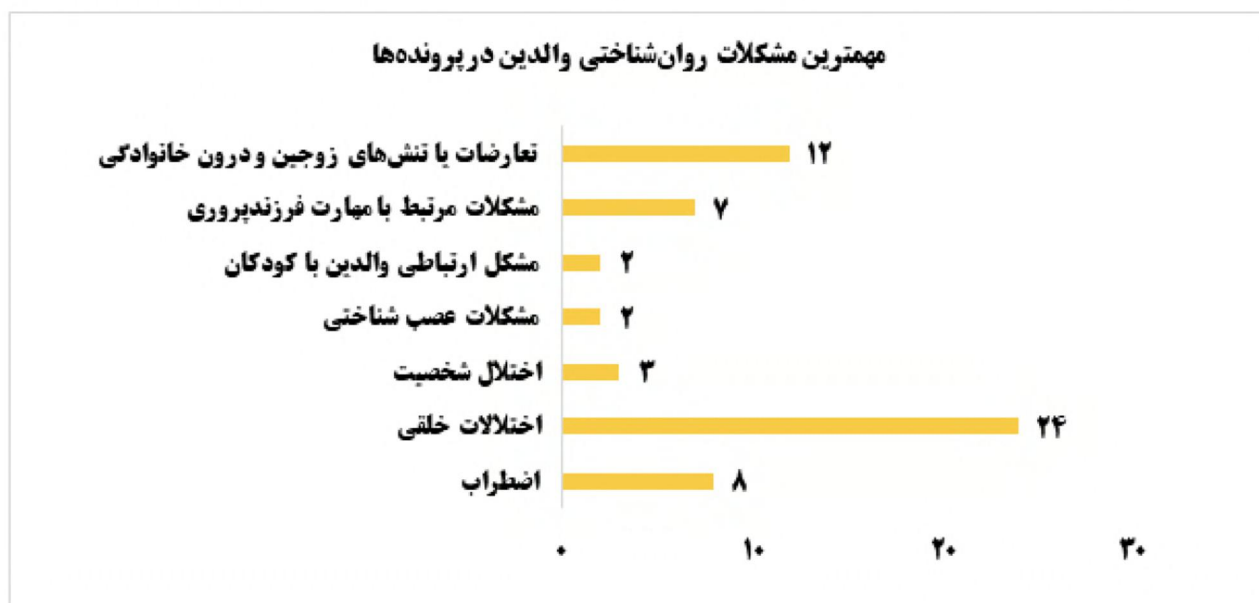
بیشترین خدمات ارائه شده، مشاوره‌ی فردی کودکان است. در این زمینه و دو زمینه‌ی دیگر خدمات مرکز خاوران فراوانی بیشتری دارد و مرکز بم در خدمات مشاوره‌ی فردی عملکرد خوبی را نشان می‌دهد.

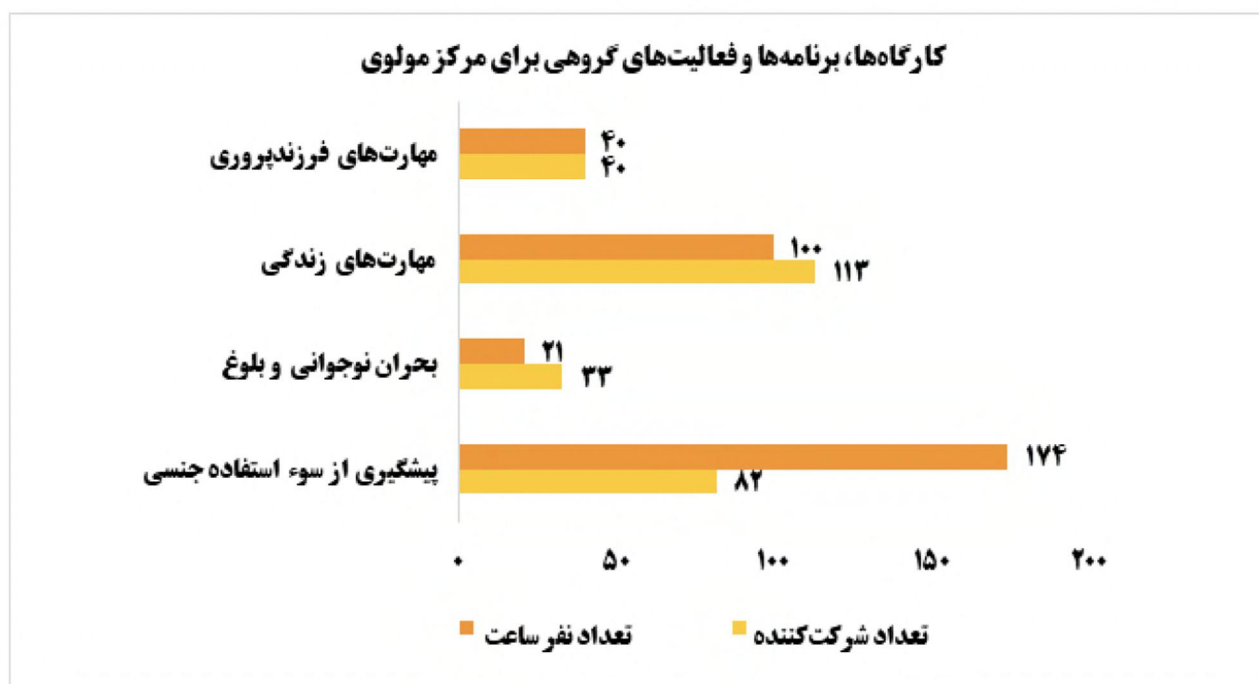
در مواردی که اعضای خانواده مشکلی مستقل داشته باشند، تشکیل پرونده ضرورت می‌یابد. عمده‌ی موارد تشکیل پرونده، مربوط به مادران است که به‌طور معمول مشکلاتی جدی دارند. البته پدران نیز مشکلات زیادی دارند به ویژه مشکلات مرتبط با مواد، ولی به‌طور معمول از مراجعه به مرکز و دریافت خدمات، استقبالی نمی‌کنند.

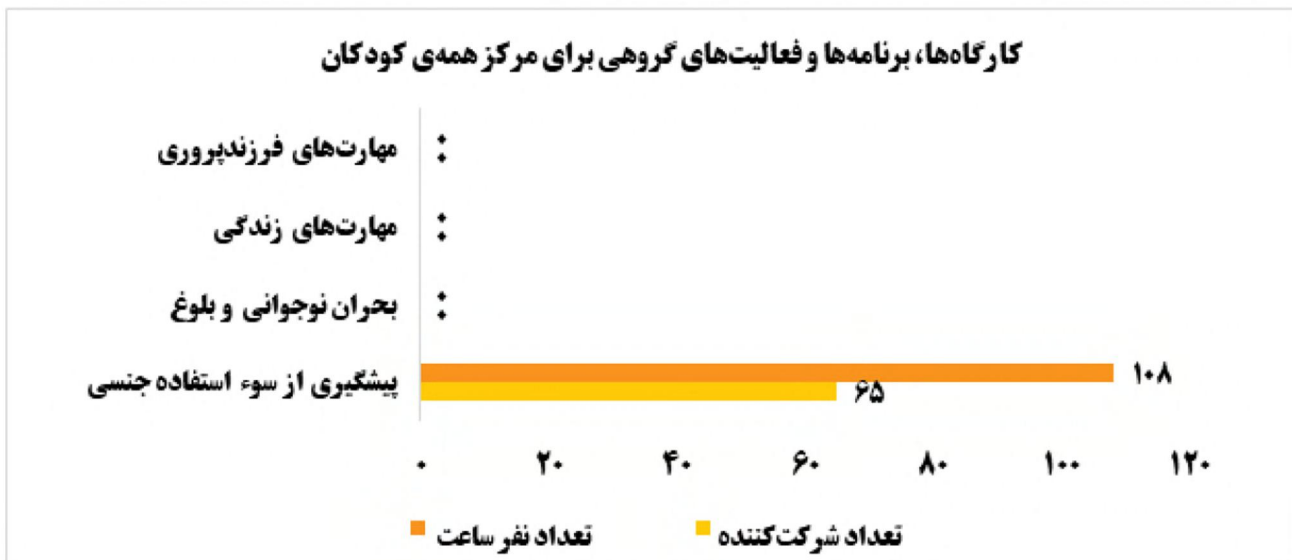
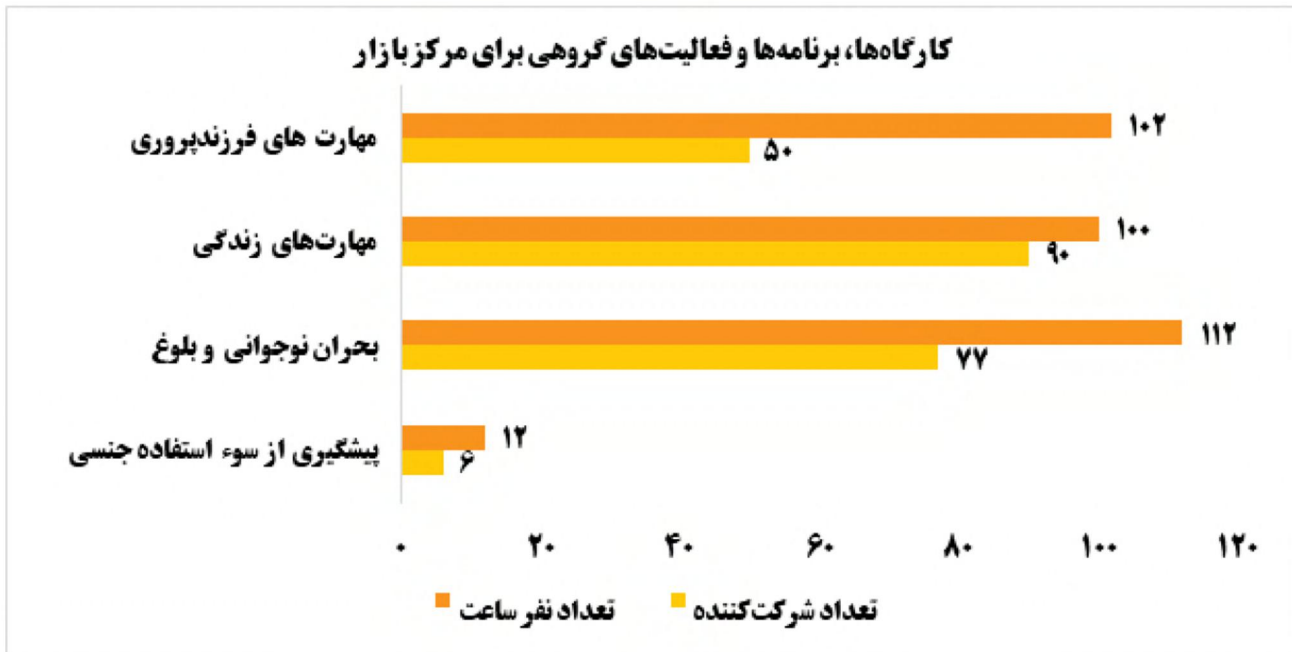
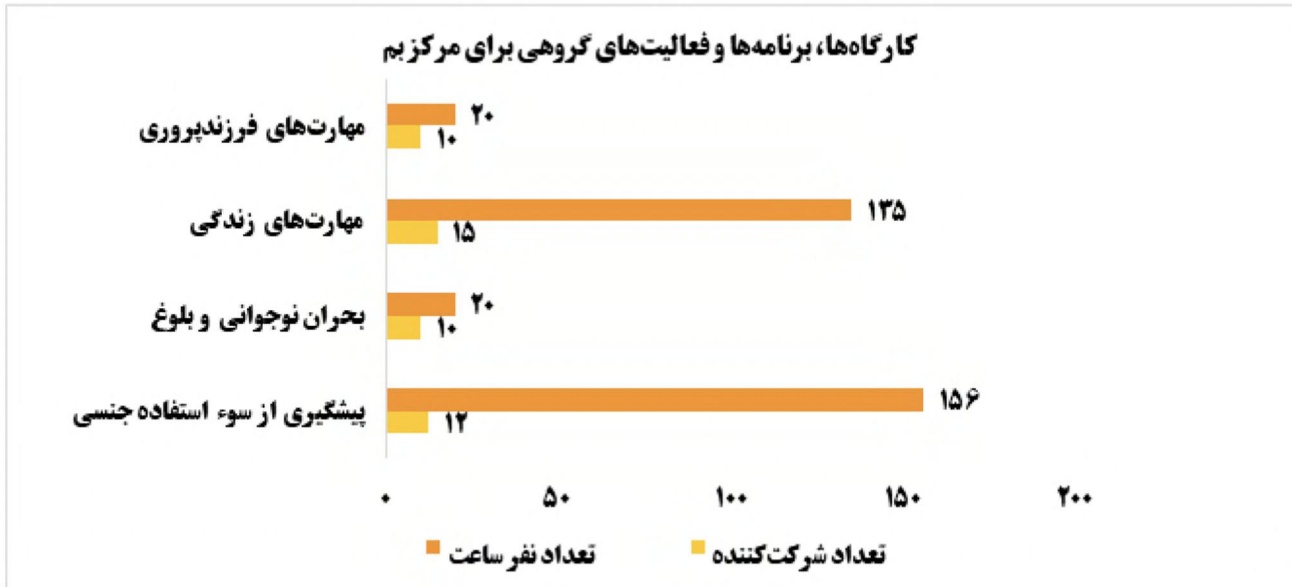

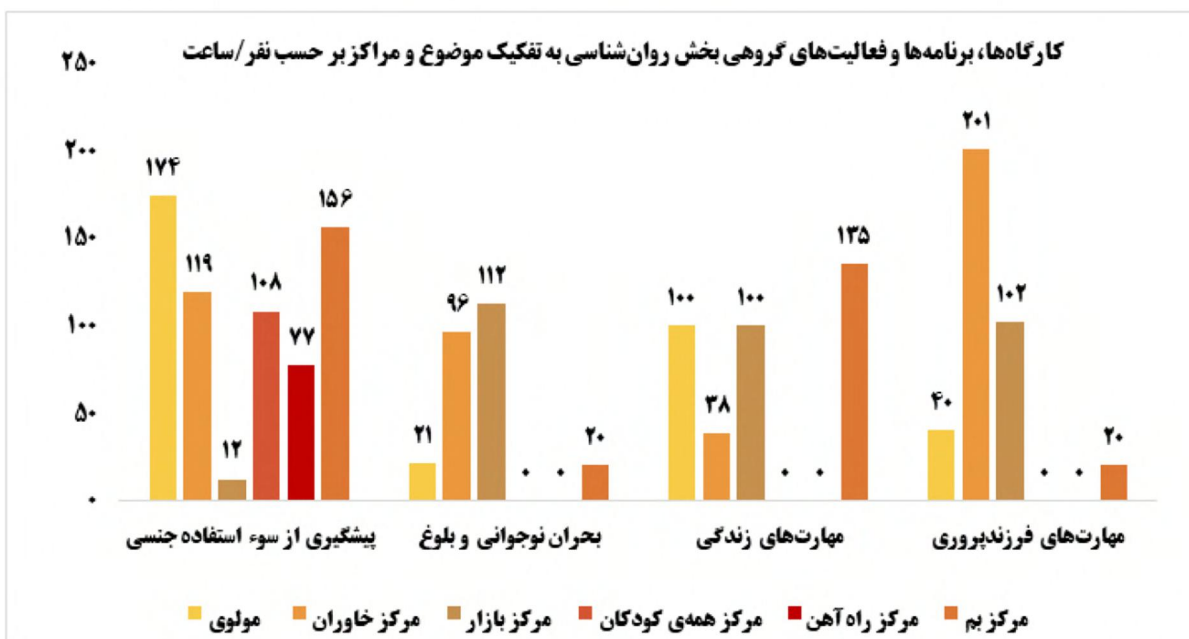
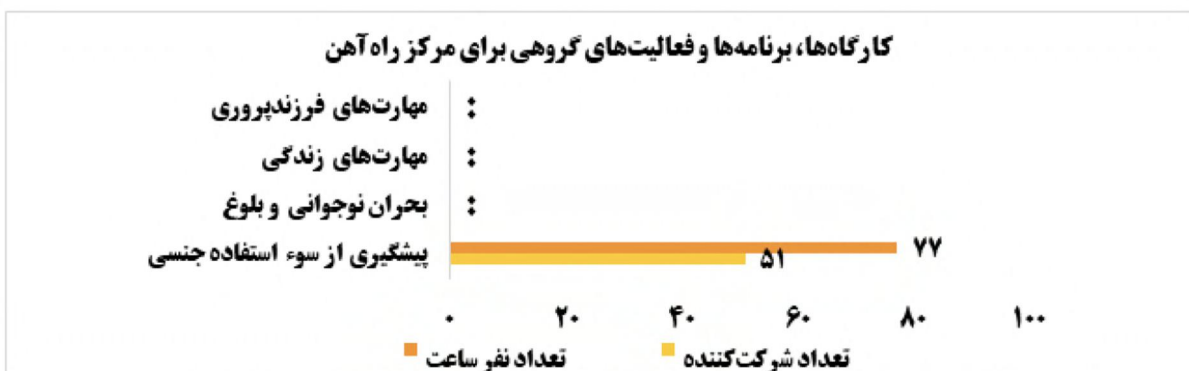
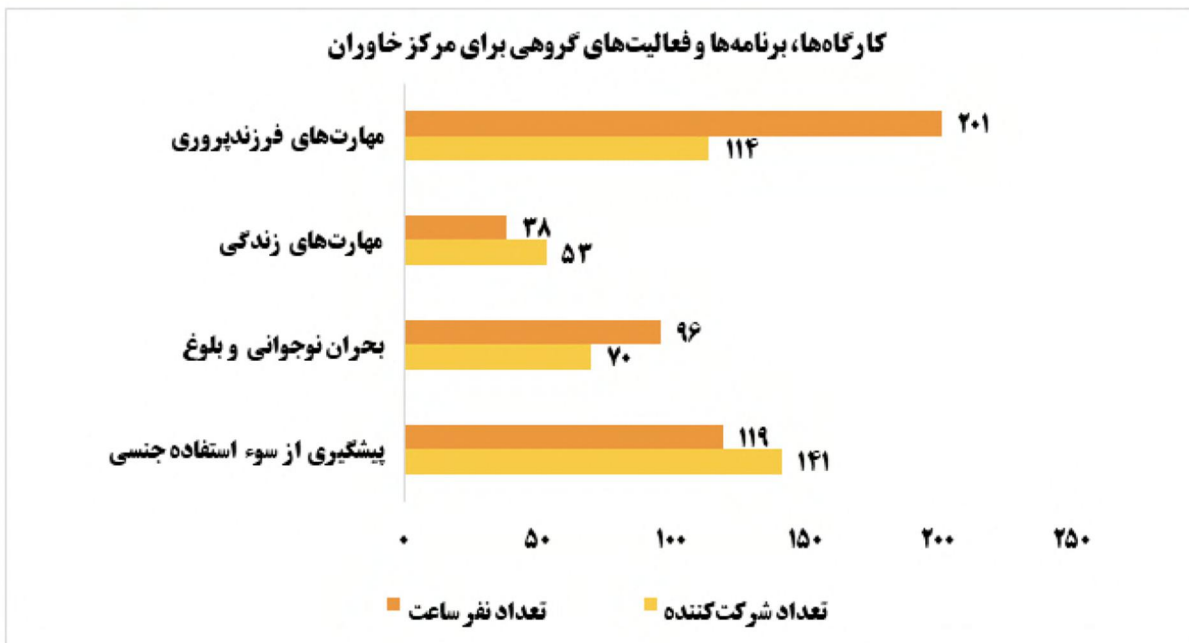
در دسته‌بندی مشکلات سلامت روان کودکان، بیشترین مشکل، اضطراب است. مشکلات رفتاری، مشکلات یادگیری، نافرمانی مقابله‌ای و افسردگی، فراوانی بیشتری نسبت به سایر مشکلات دارند.

اختلالات خلقی، تعارضات زوجین، اضطراب و مشکلات فرزندپروری در خانواده‌ها فراوانی بیشتری دارد.

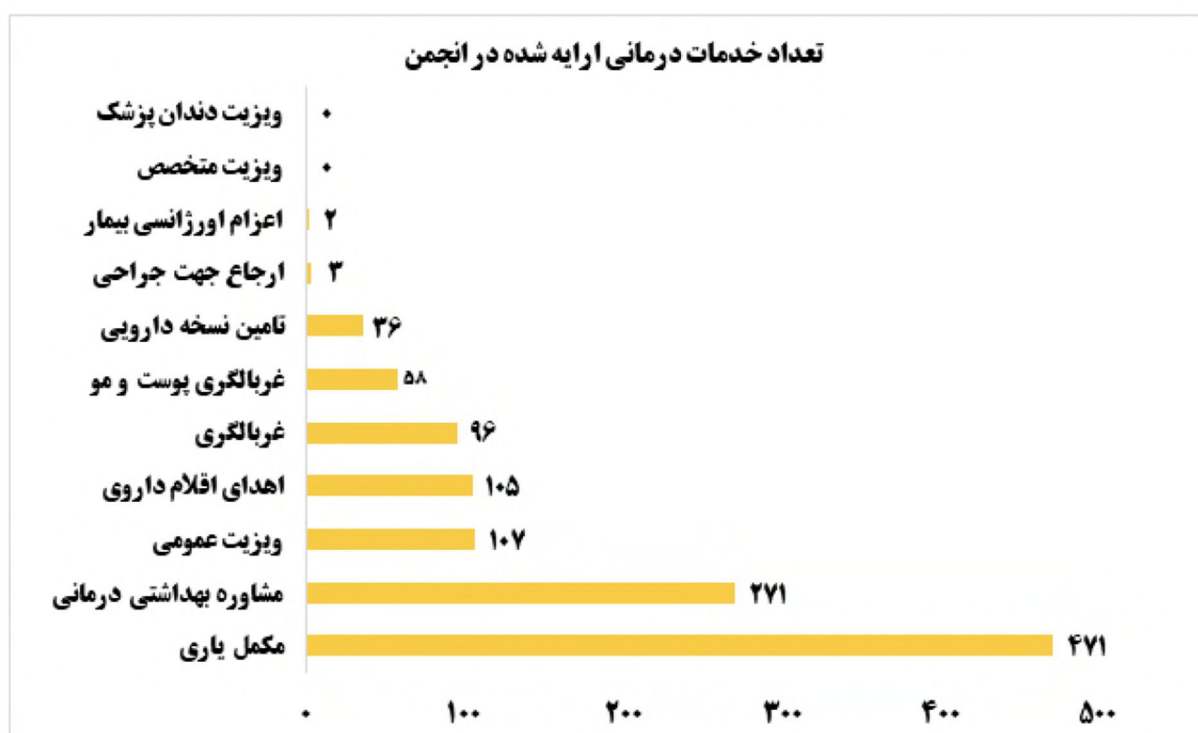

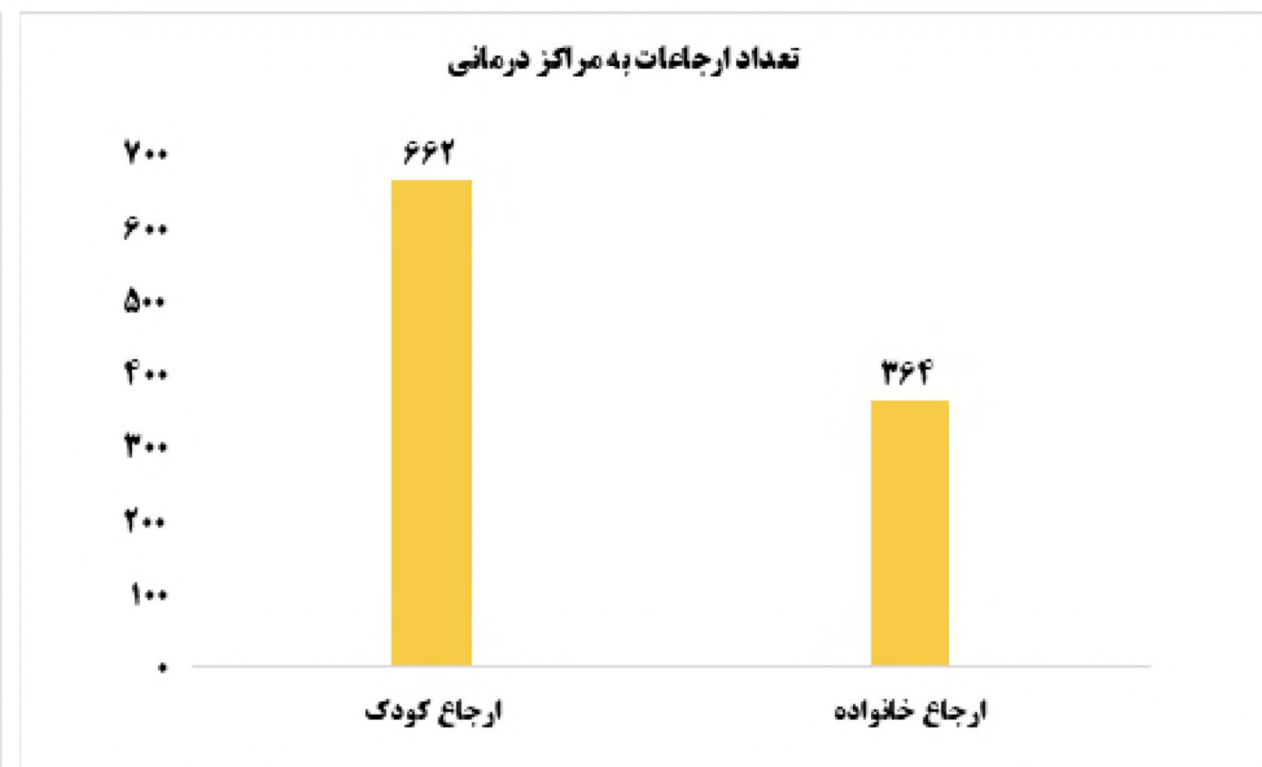
فعالیت‌های گروهی و برنامه‌های آموزشی بخش روان‌شناسی بر حسب نیازهای گروه هدف در چهار عنوان نمایش داده شده در نمودار، دسته‌بندی شده‌اند. کودکان و خانواده‌ها به تشخیص روان‌شناسان برای شرکت در فعالیت‌های گروهی، کاندید و در برنامه‌ها شرکت می‌کنند.

گزارش عملکرد اجرایی تغذیه و بهداشت و سلامت

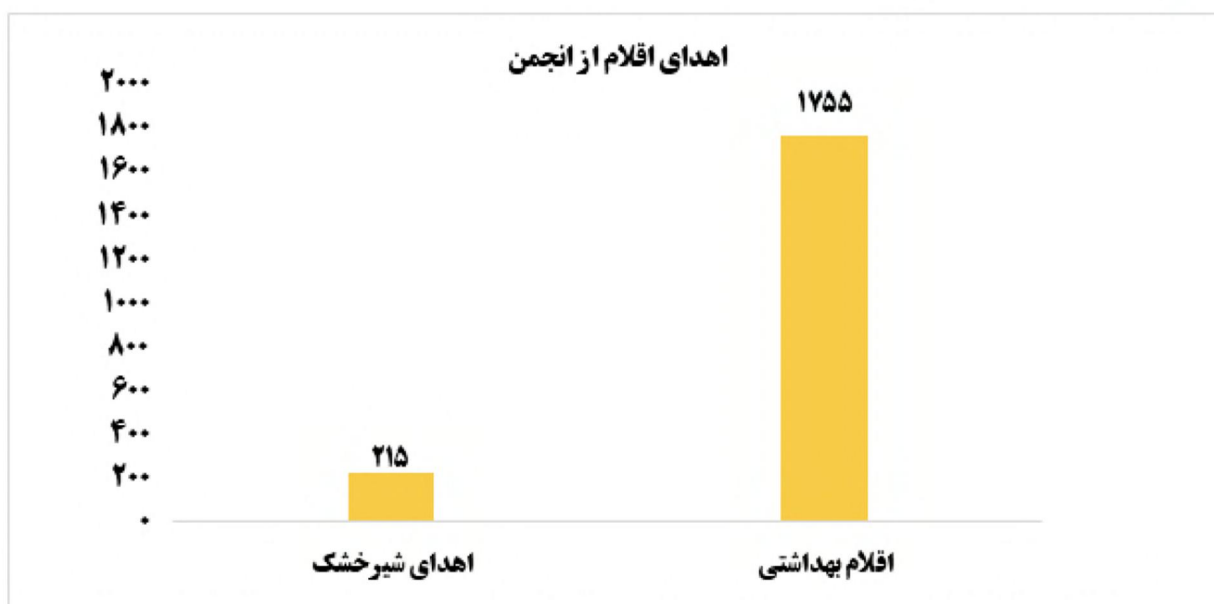
سلامت و بقا، بنیادی‌ترین نیازهای کودکان است. شرایط زیست گروه هدف و وضعیت اقتصادی اجتماعی خانواده‌ها، سطح سواد بهداشتی و فقر فرهنگی به‌طور عموم مانع از تامین این نیاز بنیادین است. سوءتغذیه، تراکم جمعیتی خانواده‌ها، عدم دسترسی به خدمات بهداشت عمومی، عدم پوشش بیمه‌ای و حوادث محیط کار و محل زندگی پرخطر شرایط را سخت‌تر کرده است. بنابراین ارزیابی خدمات بهداشت و درمان ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است و بخشی از منابع انجمن و زمان گروه مددکاری اجتماعی صرف حوزه سلامت می‌شود. انجمن حمایت از کودکان کار تنها در مرکز مولوی واحد بهداشت مستقر دارد و این بخش به فعالیت‌های این واحد می‌پردازد. در سایر مراکز، این بخش از نیازها توسط مددکاران اجتماعی پیگیری می‌شود و آمار عملکرد آن در بخش مددکاری اجتماعی به نمایش درآمده است.

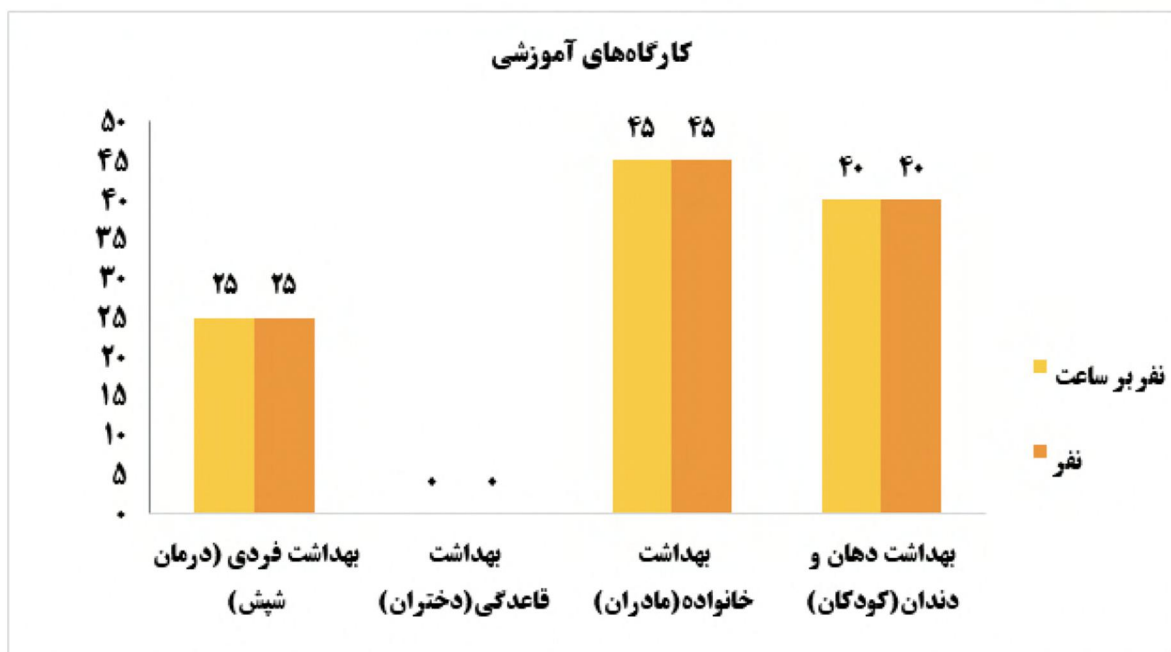
در سال ۱۴۰۱ تصمیم بر آن شد که به جای تمرکز بر ارائه خدمات درمانی مستقیم در انجمن، از منابع محلی و نظام ارجاع در این زمینه استفاده شود تا سطح وابستگی گروه هدف به انجمن به حداقل برسد. بنابراین ویزیت‌های عمومی، تخصصی و دندان‌پزشکی از مجموعه خدمات انجمن حذف شد. به جای آن بیشتر بر ارزیابی، غربالگری، آموزش بهداشت و پیشگیری متمرکز شدیم و مکمل یاری و مشاوره‌ی بهداشتی بیشتر مورد توجه قرار گرفت.

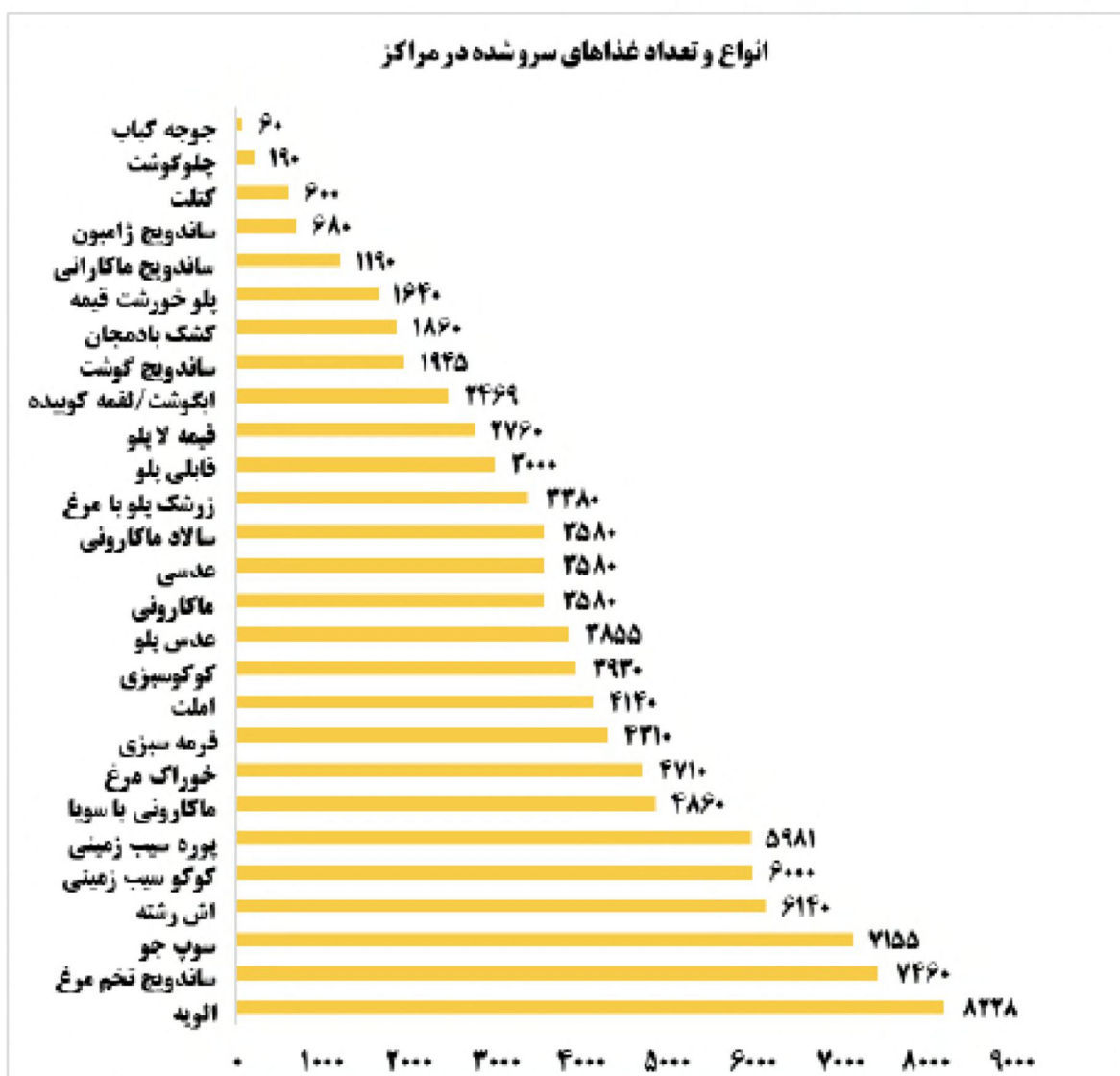
با توجه به توضیحات بخش مقدمه و نمودار شماره‌ی (۱)، روشن است که میزان ارجاع کودک و خانواده به مراکز درمانی برای امور تشخیصی و درمانی فراوانی بیشتری دارد.

اقلام بهداشتی با هدف ارتقای سطح سلامت و تغییر رفتار بهداشتی انجام می‌شود. مسواک، خمیردندان، شوینده‌ها، پد بهداشتی برای دختران نوبالغ و... از این جمله‌اند. شیر خشک تنها به نوزادانی تحویل داده می‌شود که به تشخیص متخصصین اطفال نیاز به مکمل دارند و خانواده‌ها توان تامین آن را ندارند. بدیهی است در چنین مواردی با توجه به تاثیرات منفی بلند مدت سوءتغذیه بر سلامت کودک، ضرورت می‌یابد.

هدف از کارگاه‌های آموزشی در این زمینه، ارتقای سطح بهداشت و تغییر رفتار سلامت است گرچه با توجه به منابع (انسانی) موجود خدمات ارائه شده با نیازهای موجود فاصله زیادی دارد.

سوء تغذیه از شایع‌ترین مشکلات کودکان گروه هدف است. همیشه علت این پدیده، فقر مالی نیست و در مواردی نیز سبک زندگی و ناآگاهی خانواده‌ها دارد و از مصادیق غفلت است. تاثیر سوء تغذیه بر رشد جسمی، رشد شناختی سلامت روان و عملکرد تحصیلی غیر قابل انکار است. به همین روی، انجمن بخشی از منابع انسانی و اقتصادی خود را به تامین حداقل یک وعده، غذای گرم برای کودکان اختصاص می‌دهد که خوشبختانه با استقبال مردمی هم مواجه است و حامیان در این پروژه همراهی مطلوبی دارند. البته بهتر آن است که بتوان سهم پروتئین و ویتامین را در این برنامه‌ی غذایی افزایش داد اما با توجه به گرانی جدی در مواد پروتئینی و میوه‌ها، در حال حاضر دستیابی به نقطه‌ی مطلوب میسر نشده است.

محور آموزشی

فرآیند ثبت‌نام و آموزش کودکان در انجمن حمایت از کودکان کار در سال ۱۴۰۱ طبق روال سال‌های گذشته پیش رفت؛ با این تفاوت که در این سال یک مرکز دیگر با هدف حرفه‌آموزی و کسب مهارت‌های حرفه‌ای راه‌اندازی شد. این مرکز با آموزش مهارت‌های خیاطی (طراحی دوخت) و موتورسازی به کودکان بالای ۱۶ سال و بدون انگیزه‌ی تحصیلی در حوالی میدان راه‌آهن فعالیت خود را آغاز کرده است.

برای سومین سال متوالی آموزش سواد پایه بر اساس «طرح با من بخوان» برای کودکان مقطع پیش‌دبستانی و پایه‌های اول، دوم، نهضت یک و دو ادامه یافت. در سال ۱۴۰۱ نیز همانند سال ۱۴۰۰، از پروژه‌ی سواد؛ سوادآموزی از راه افزارهای دیجیتال (سخت‌افزارها و نرم‌افزارها) همسو با طرح با من بخوان و بر اساس بسته‌های آموزش خلاق «فارسی‌آموز نخودی» و «الفباورزی با کاکاکلاغه» در آموزش سواد پایه بهره جستیم.

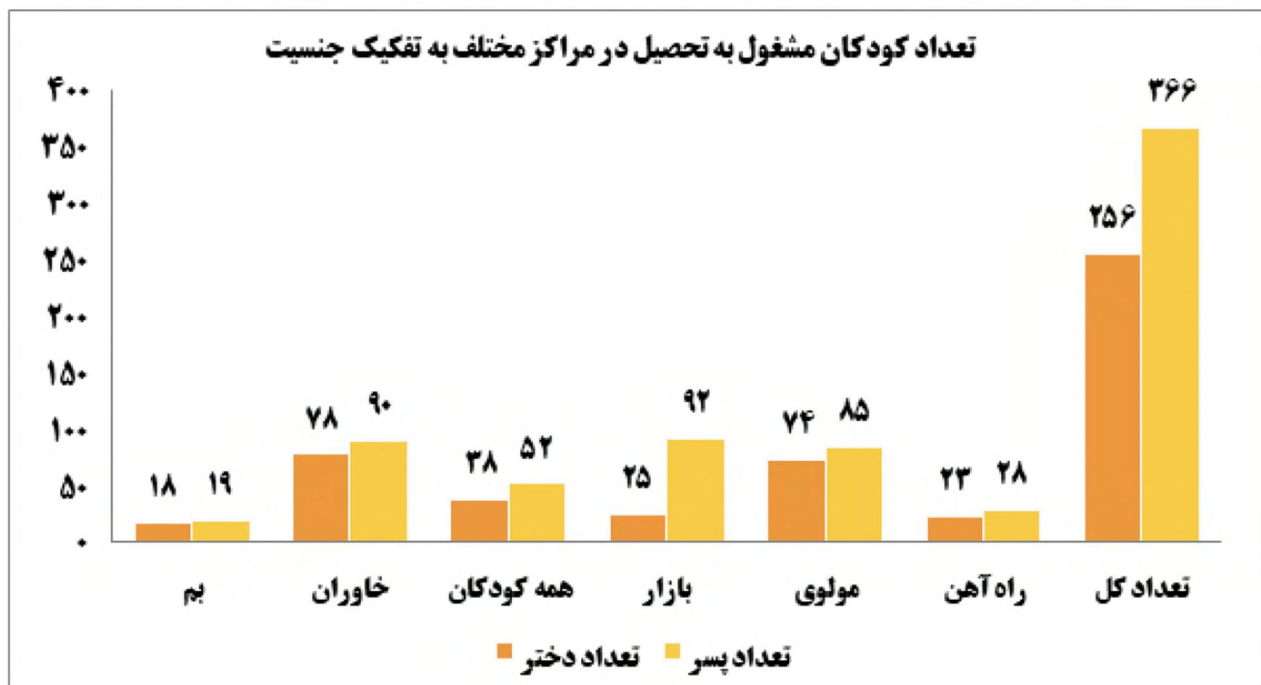
تحصیل کودکان در پایه‌های سوم تا نهم همانند سال‌های گذشته مطابق نظام آموزشی کشور و بر اساس محتوای رایج شده توسط وزارت آموزش و پرورش ادامه یافت. هم‌چنین تدریس کتاب نخودی ۳ ویژه‌ی کودکان پایه‌ی سوم و فعالیت بلندخوانی ویژه‌ی کودکان پایه‌ی سوم تا نهم در کلاس‌های درسی، در چارچوب طرح با من بخوان اجرا شد.

کودکان مشغول به تحصیل در مدارس دولتی نیز از خدمات آموزشی انجمن در قالب طرح حمایت تحصیلی برخوردار شدند.

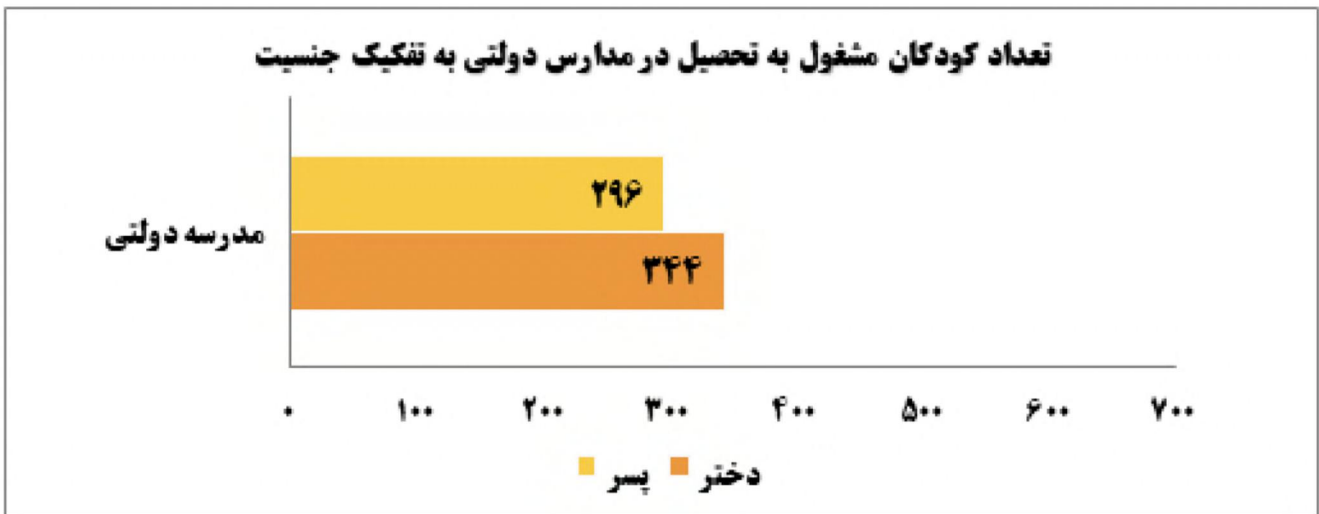
هم‌چنین کودکان دارای اختلال یادگیری (کودکان مشغول به تحصیل در مراکز و مدارس دولتی) با تشخیص روان‌شناسان مراکز، طبق برنامه و زیر نظر مربی اختلال یادگیری تحت آموزش قرار گرفتند.

علاوه بر تحصیل و سوادآموزی، فعالیت‌های فوق‌برنامه در قالب فعالیت‌های فرهنگی (نمایش خلاق، نگارش خلاق، نقد فیلم، آموزش تئاتر و...)، هنری (نقاشی، طراحی، موسیقی، خوشنویسی، نقاشی خلاق و...)، کمک‌درسی (کلاس‌های تقویتی)، ورزشی (تقویت هوش حرکتی، یوگا، والیبال، بسکتبال و...) و سرگرمی و... اجرا شد.

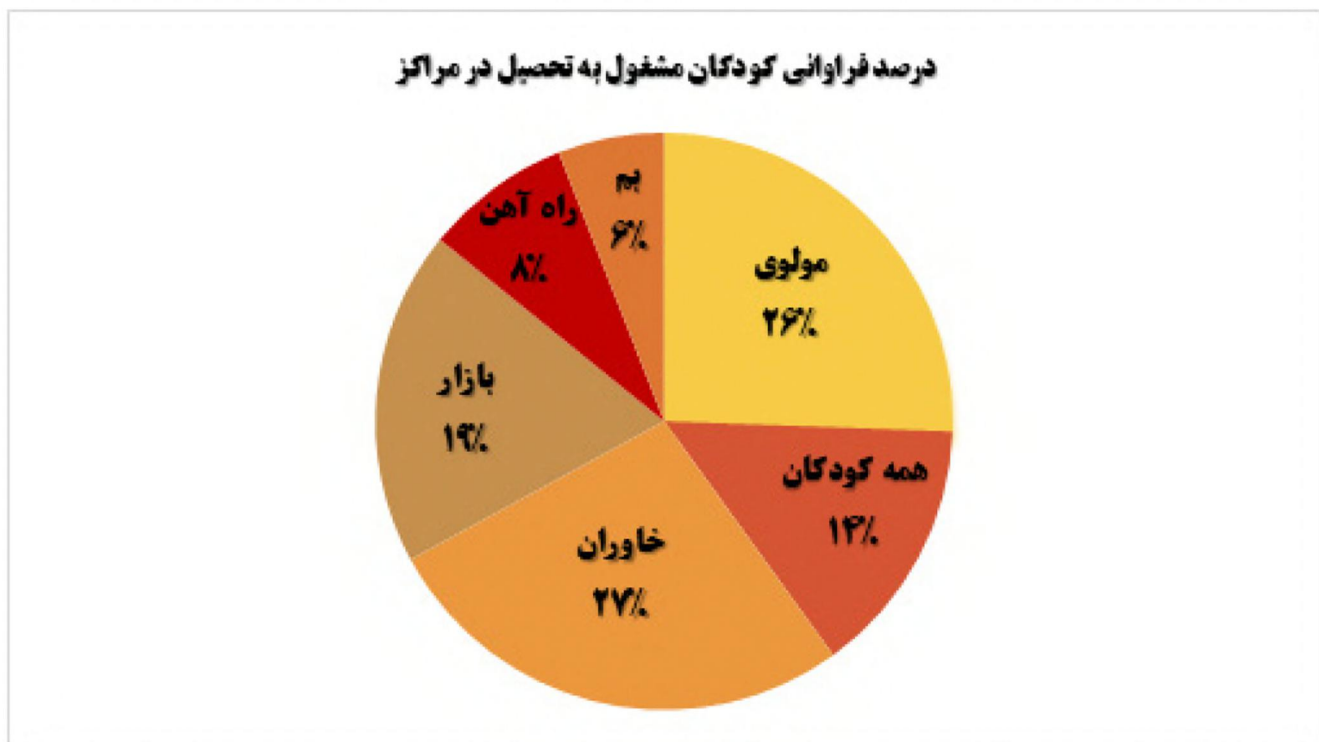
در سال ۱۴۰۱ معاونت آموزش انجمن برای ارتقای سطح آگاهی مسوولان آموزش و آموزگاران و تقویت مهارت‌های برقراری ارتباط با کودکان به‌ویژه کودکان کار و در معرض آسیب‌های اجتماعی درصدد برگزاری کارگاه‌هایی با محتوای یادشده برآمد و با برگزاری چهار کارگاه، در بهمن و اسفند به این هدف رسید. در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ نیز مانند سال‌های گذشته اطلاع‌رسانی، پیگیری و حمایت از خانواده‌های کودکان اتباع در دریافت کارت حمایت تحصیلی و ثبت‌نام کودکان در مدارس دولتی انجام شد.

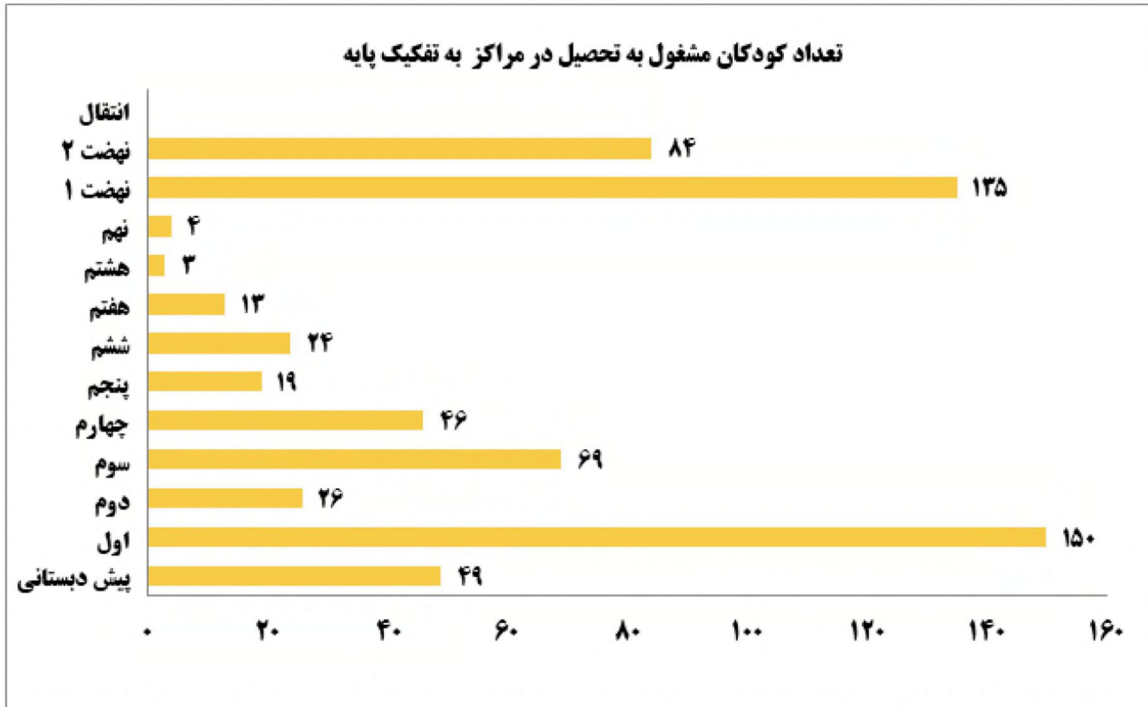
در مجموع ۶۲۲ کودک در سال ۱۴۰۱ تحت پوشش در مراکز انجمن ثبت‌نام بودند که نسبت به سال ۱۴۰۰ رشد ۴۵ درصدی داشته است. هم‌چنین با راه‌اندازی مرکز راه‌آهن در سال ۱۴۰۱، تعداد ۵۱ کودک در این مرکز برای سوادآموزی ثبت‌نام شده‌اند. همان‌طور که مشاهده می‌شود در همه‌ی مراکز تعداد پسران بیشتر از دختران است.

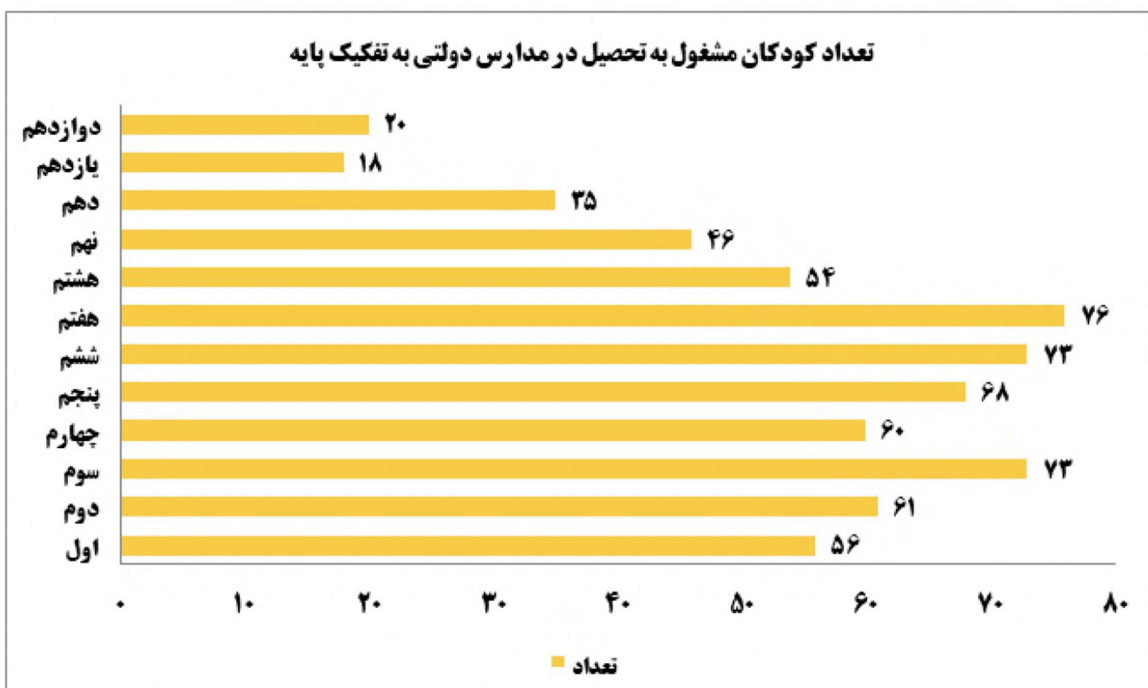
در سال ۱۴۰۱ تعداد کودکان مشغول به تحصیل در مدارس دولتی، ۶۴۰ نفر بود که به علت محدودیت‌های ثبت‌نام از جمله تاخیر در صدور کارت حمایت تحصیلی و تکمیل ظرفیت مدارس، نسبت به سال ۱۴۰۰ با کاهش ۳۰ نفری دانش‌آموزان همراه بود.

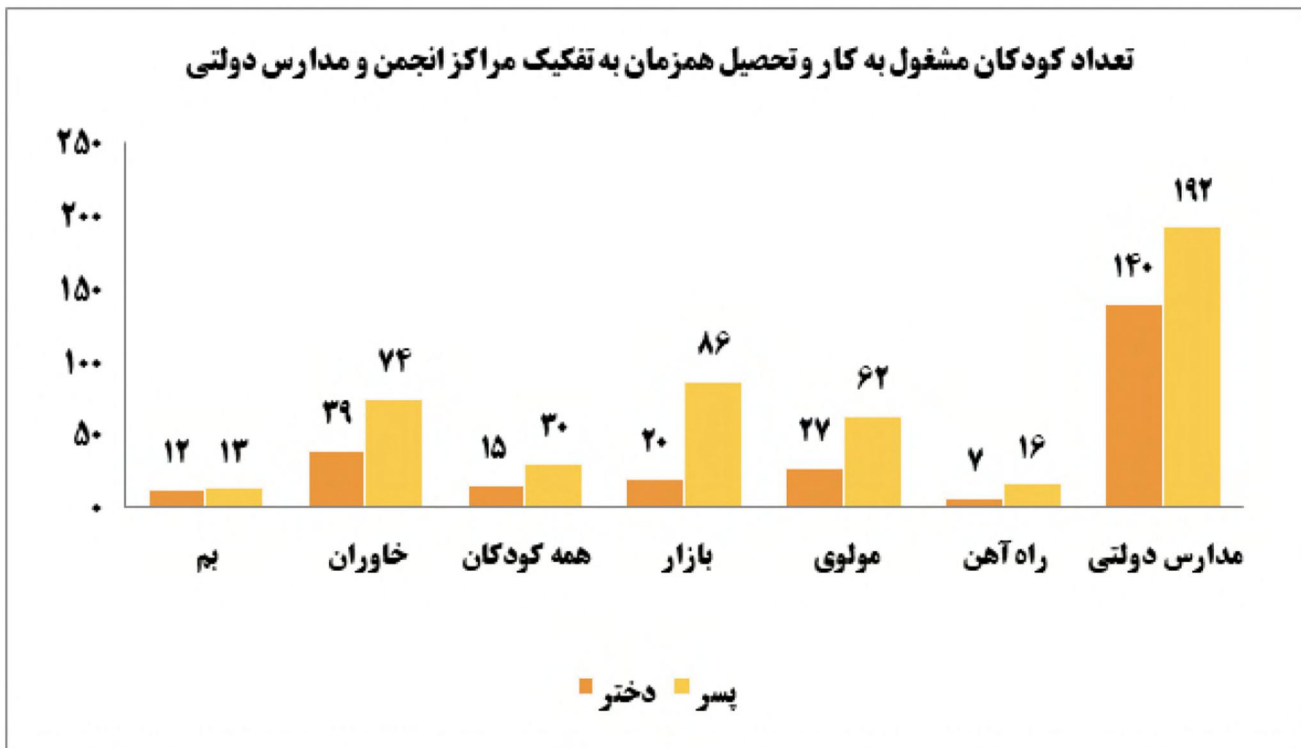
بنابر داده‌های نمودار در سال ۱۴۰۱ مرکز خاوران دارای بیشترین تعداد دانش‌آموز بود.

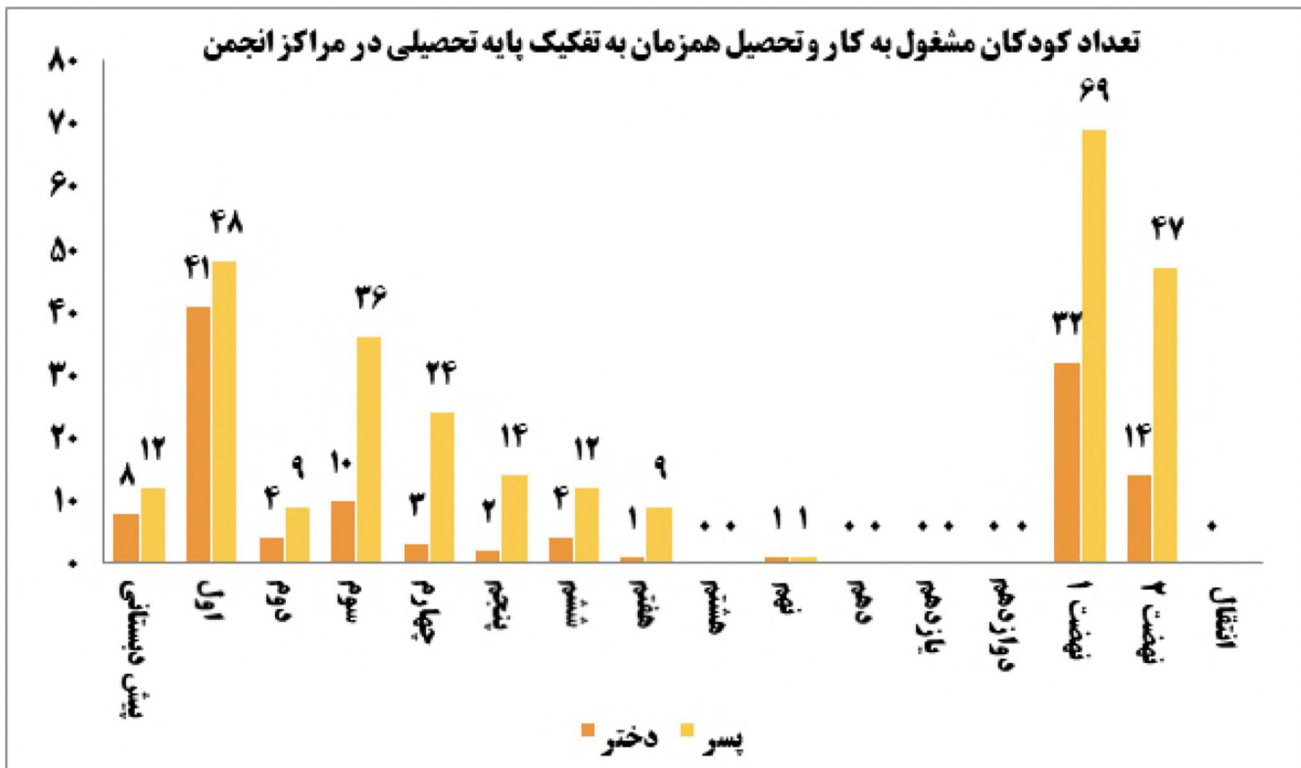
همان طور که ملاحظه می شود در سال ۱۴۰۱ بیشترین تعداد کودکان در پایه‌ی اول و بعد در پایه‌ی نهضت یک مشغول به تحصیل بوده‌اند. علت این اختلاف تعداد با سایر پایه‌ها، مهاجرت اتباع افغانستان و عدم ثبت نام به موقع در مدارس به علت تاخیر در صدور کارت‌های حمایت تحصیلی، زیاد بودن سن کودکان که منجر به ثبت نام در پایه‌ی نهضت یک و دو شده‌اند، کم توجهی والدین و... است. کمترین تعداد کودکان نیز در دوره‌ی متوسطه‌ی اول مشغول به تحصیل بوده‌اند.

آمار بالای کودکان در پایه‌های سوم و ششم به علت برگزاری کلاس‌های سوادآموزی در انجمن است. تعداد بیشتر کودکان در پایه‌ی هفتم به دلیل تعداد زیاد پایه‌ی ششم در مدارس دولتی در سال ۱۴۰۰ است.

همان‌طور که ملاحظه می‌شود هم در مراکز انجمن و هم در مدارس دولتی تعداد پسران مشغول به کار از دختران بیشتر است.

بیشترین تعداد کودک کار انجمن مربوط به پسران پایه‌ی نهضت یک و دختران پایه‌ی اول است.

تعداد کودکان مشغول به کار و تحصیل در مراکز انجمن بر حسب نوع شغل

شغل	فروشنده	تاکرد مکانیک	میوه فروشی	دستفروشی	خیاطی	کار در مغازه
دختر	۰	۰	۰	۵۳	۱۸	۱
پسر	۱	۷	۶	۹۱	۴۸	۴۱
شغل	کار در کارگاه	کار در منزل	کار تر فصلی	گلفروشی در بازار گل	نیشه پاک‌کن	جرخ‌کنی
دختر	۱	۲۳	۱۱	۰	۱	۰
پسر	۱	۶	۹	۹	۳	۲۳
شغل	جمع‌آوری ضایعات	اسپند دودی	بسته‌بندی (خرما، لباس و ...)	صحافی	فالفروش	موتور سازی
دختر	۳	۰	۶	۰	۲	۰
پسر	۱۷	۲	۱	۱	۴	۱
شغل	نگدی گری	تاسیساتی	کیف دوزی	تراشکاری	واکسی	
دختر	۱	۰	۰	۰	۰	
پسر	۴	۱	۳	۱	۱	

همان‌طور که در نمودار مشخص است، دست‌فروشی بیشترین فراوانی را در میان مشاغل کودکان دارد. این میزان هم در میان دختران و هم در میان پسران مشهود است. عوامل مختلفی در این مورد تاثیرگذار هستند از جمله این که برای دستفروشی به‌طور لزوم مهارت خاصی نیاز نیست، هم‌چنین کودکان به دلیل این که کارفرما و یا صاحب‌کار ندارند در نتیجه با محدودیت زمان مواجه نیستند و این امکان را دارند که در کلاس‌های درس حاضر شوند و بعد از کلاس به دستفروشی بپردازند. ضمن این که کودکان در گروه سنین پایین‌تر و پیش از سن بلوغ گرایش بیشتری به این شغل دارند. درآمد نیز بیشتر از جمله عواملی است که در این مورد تاثیر بسزایی دارد.

شغل خیاطی هم در میان پسران مورد توجه بیشتری قرار دارد. به دلیل تمرکز بازار پرده‌فروشان و پارچه‌فروشان در محدوده‌ی مراکز انجمن و محل سکونت کودکان این امکان فراهم شده که علاوه بر درآمدزایی، منجر به کسب مهارت نیز شود.

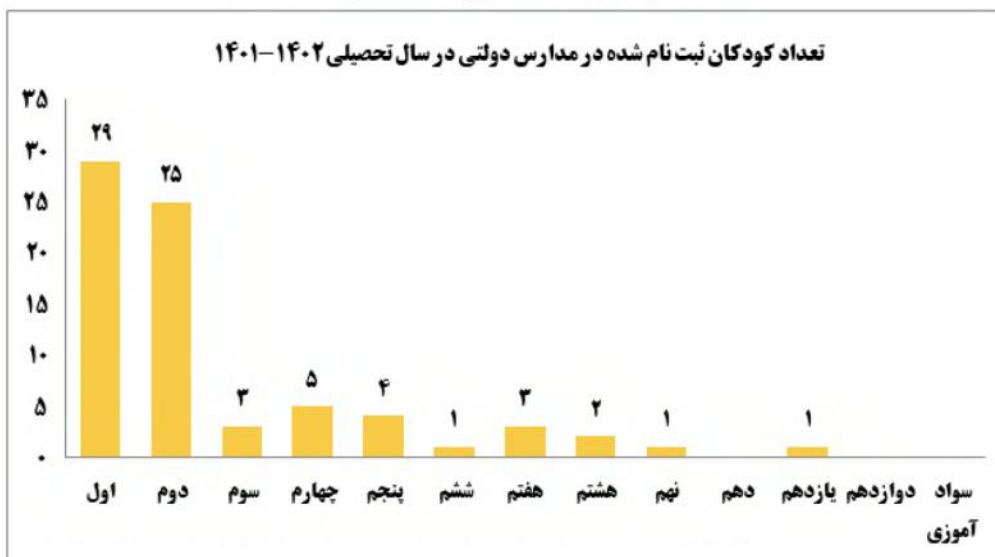
تعداد کودکان مشغول به کار و تحصیل در مدارس دولتی برحسب نوع شغل

شغل	فروشنده‌گی	دستفروشی	خیابانی	کار در مغازه	تایید عکاسی	کار در منزل
دختر	۰	۲۹	۱۴	۱	۰	۲۱
پسر	۲	۳۰	۲۵	۳۳	۲	۲
شغل	کارگر (فصلی و ...)	بسته‌بندی خرما	جوخ‌کنشی	جمع‌آوری ضایعات	نگهداری	بسته‌بندی
دختر	۱۹	۴۶	۰	۰	۰	۶
پسر	۲۹	۲۹	۱	۱۲	۲	۱
شغل	کار در کارگاه	تعمیراتی	موتور سازی	میوه فروشی	شیشه پاک‌کنی	تولیدی
دختر	۰	۰	۰	۰	۱	۲
پسر	۱۰	۲	۴	۱	۰	۱
شغل	آرایشی	تعمیرات	نواختاری	جوشکاری	کارگر	
دختر	۱	۰	۰	۰	۰	
پسر	۱	۱	۱	۲	۱	

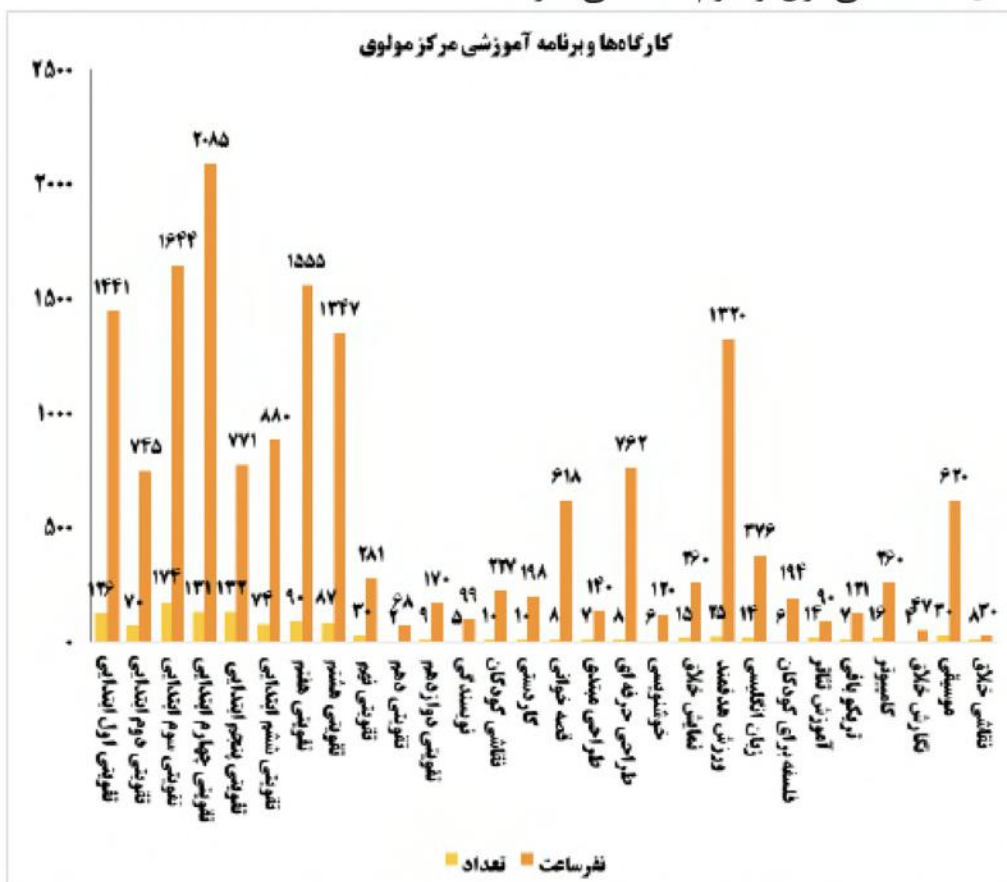
نکته‌ی قابل توجه در این نمودار فراوانی شغل بسته‌بندی خرما در شهر بزم است. کودکان مشغول به تحصیل در مرکز بزم در گروه سنی ۵ تا ۷ سال قرار دارند و به‌طور عموم کارفرماها (که در بزم ارباب گفته می‌شوند) تمایلی به به‌کارگماردن کودکان در این گروه سنی ندارند. در مقابل، کودکان مدارس دولتی مرکز بزم که در پایه‌های بالاتر تحصیل می‌کنند به این شغل مشغول هستند. فرآیند جمع‌آوری و بسته‌بندی خرما از چینش از روی درخت، جمع‌آوری از روی زمین تا بسته‌بندی و طبقه‌بندی در سردخانه فرآیند طاقت‌فرسایی است که از توان کودکان کم سن خارج است. علاوه بر این گاهی کودکان کار گرده‌افشانی

درختان خرما را نیز انجام می‌دهند. متأسفانه این شغل با وجود سختی زیاد از درآمد پایینی برخوردار است. در مراکز تهران شغل دستفروشی بیشترین فراوانی در میان دختران و شغل کار در مغازه بیشترین فراوانی را در میان پسران دارد.

تعداد کودکان ثبت نام شده در مدارس دولتی در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به تفکیک پایه‌ی تحصیلی (تابستان ۱۴۰۱)

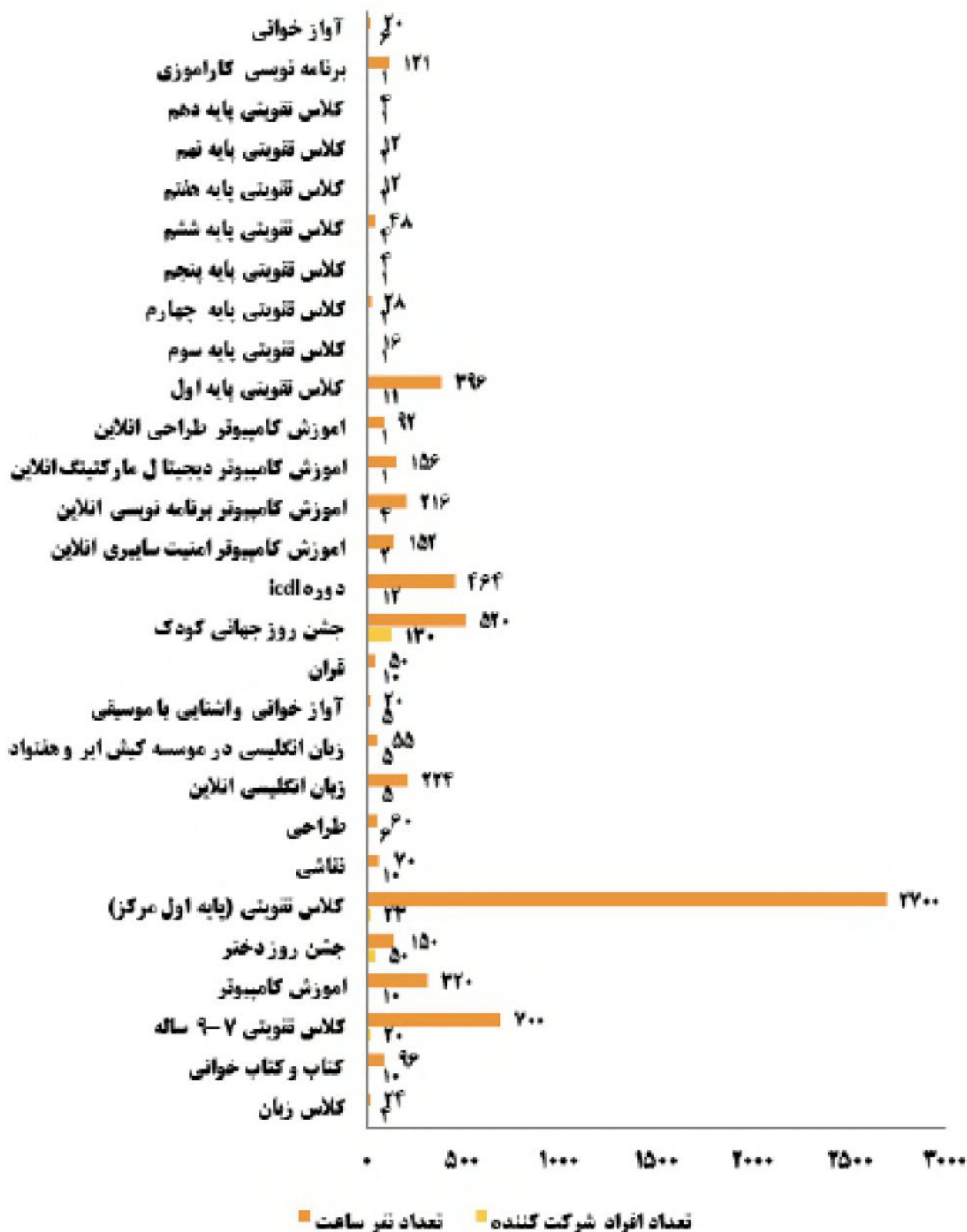

در تابستان ۱۴۰۱، ۷۶ کودک در مدارس دولتی ثبت‌نام شدند. بیشترین ثبت‌نام در پایه‌ی تحصیلی اول و دوم ابتدایی بود.

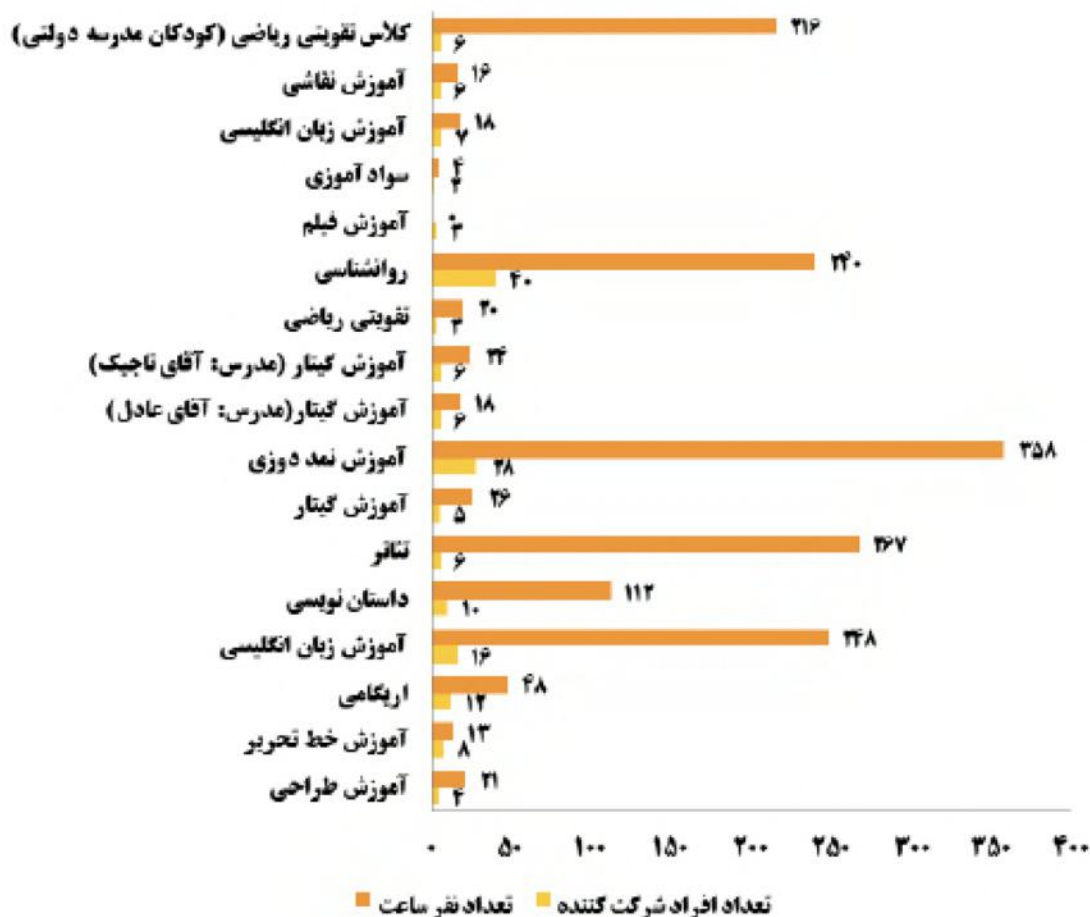
در نمودار بالا فعالیت‌های مرکز مولوی مشاهده می‌شود.

کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی مرکز بيم

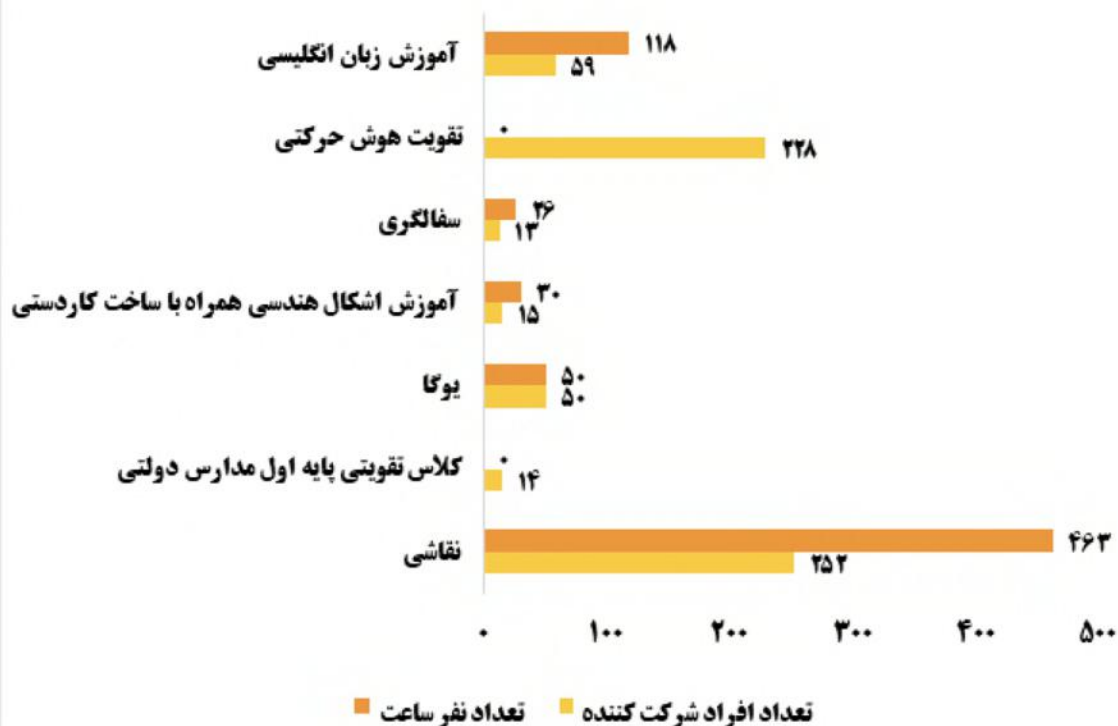
نمودار بالا، فعالیت‌های مرکز بيم در طول سال ۱۴۰۱ را نشان می‌دهد.

کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی مرکز بازار

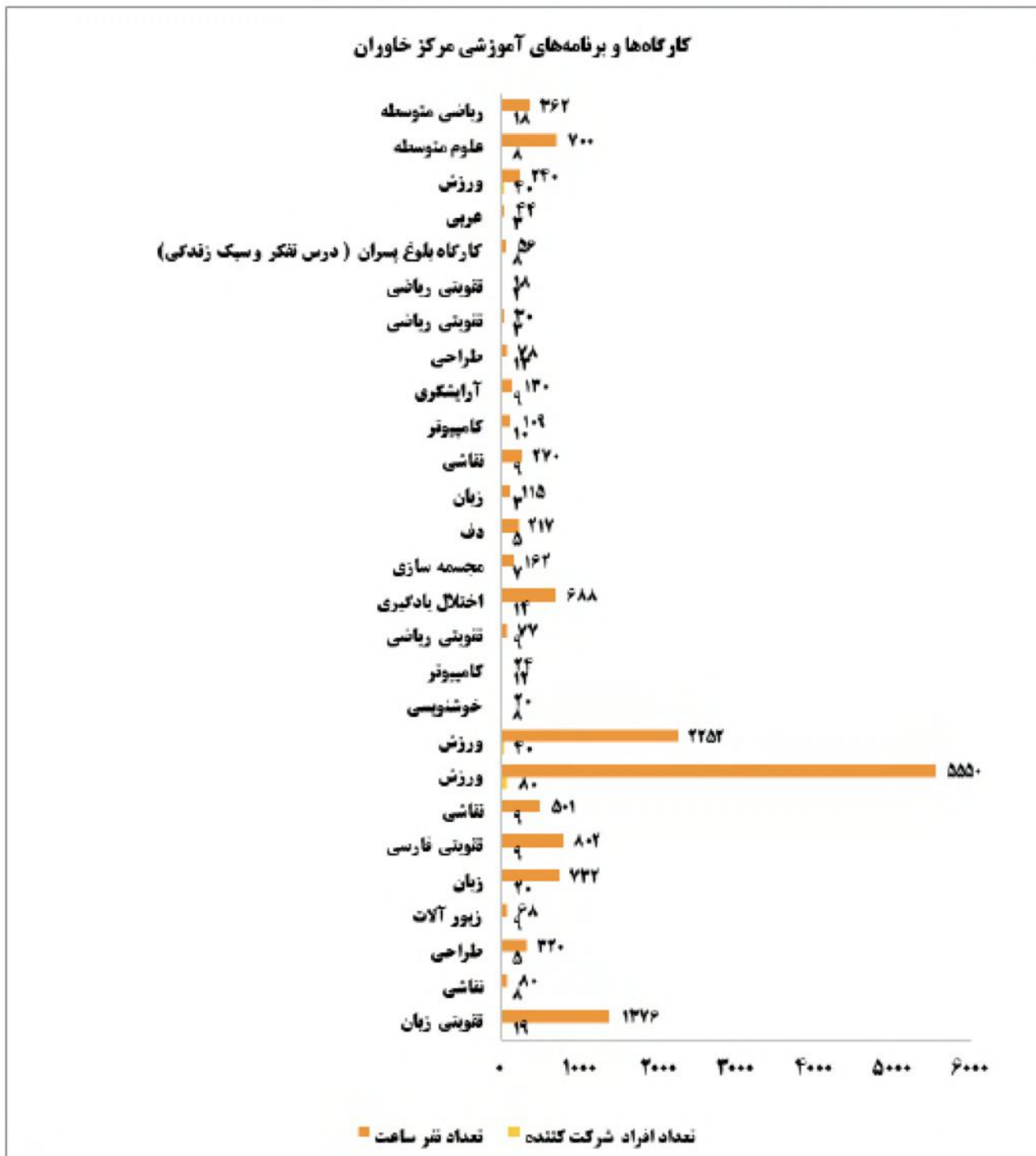

همانند سایر مراکز، مرکز بازار نیز با توجه به شرایط کودکان از جمله سن شغل، زمان فراغت کودکان کلاس‌های فوق برنامه متنوعی را در طول سال ۱۴۰۱ برگزار کرده است.

کارگاه‌ها و برنامه‌های آموزشی مرکز همهی کودکان

در مرکز همه‌ی کودکان با توجه به رده‌ی سنی کودکان، کلاس فوق برنامه نقاشی، بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد.

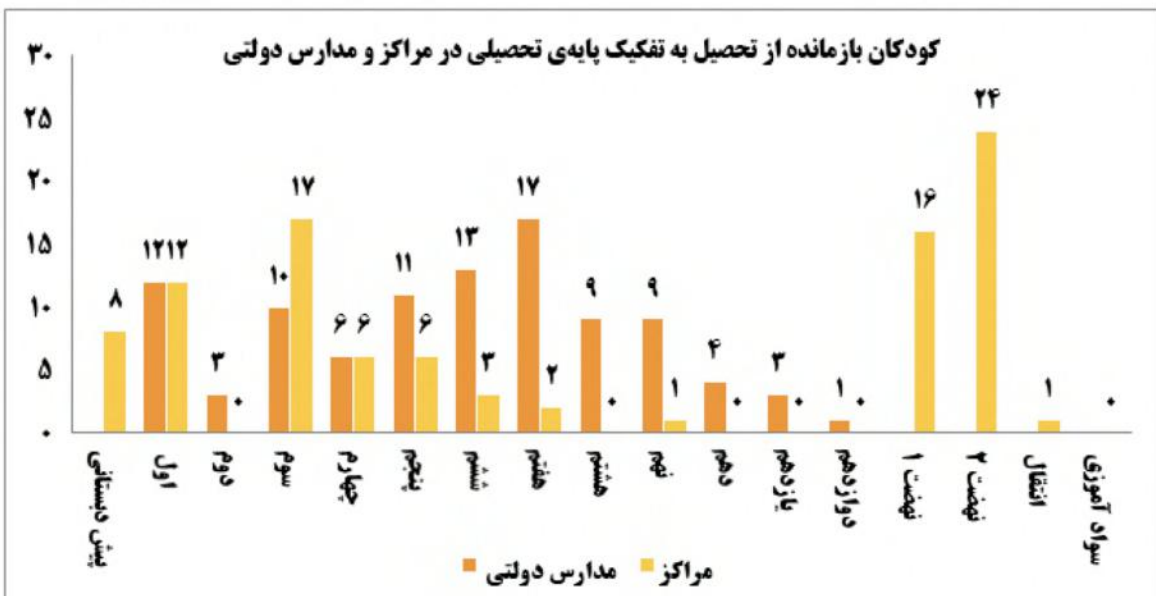

در مرکز خاوران علاوه بر کلاس‌های تقویتی فعالیت‌های مختلف در حوزه‌های فرهنگی، هنری، ورزشی و مهارتی در قالب فعالیت‌های فوق برنامه و پنجشنبه‌های فرهنگی با هدف افزایش آگاهی، سرگرمی، تقویت مهارت و دست‌ورزی کودکان برگزار می‌شود. بیشتر این کارگاه‌ها و فعالیت‌ها با همراهی داوطلبان به عنوان مربی تشکیل می‌شوند.

اردوها و مسابقات برگزار شده در کلیه مراکز

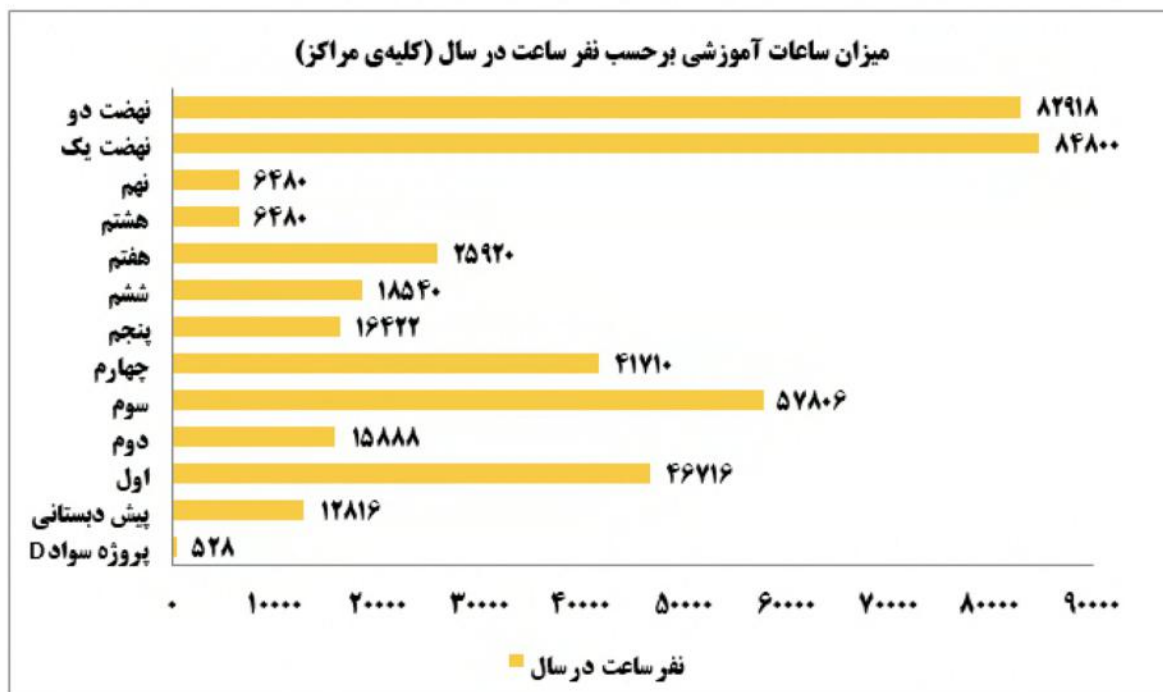
در سال ۱۴۰۱ اردوها و مسابقات مختلفی در مراکز برگزار شد که بر اساس نفر ساعت در نمودار بالا مشخص است. بیشترین فراوانی افرادی که در اردوها مشارکت داشتند مربوط به اردوی پارک چیتگر است که در تابستان ۱۴۰۱ با حضور دختران انجمن برگزار شد.

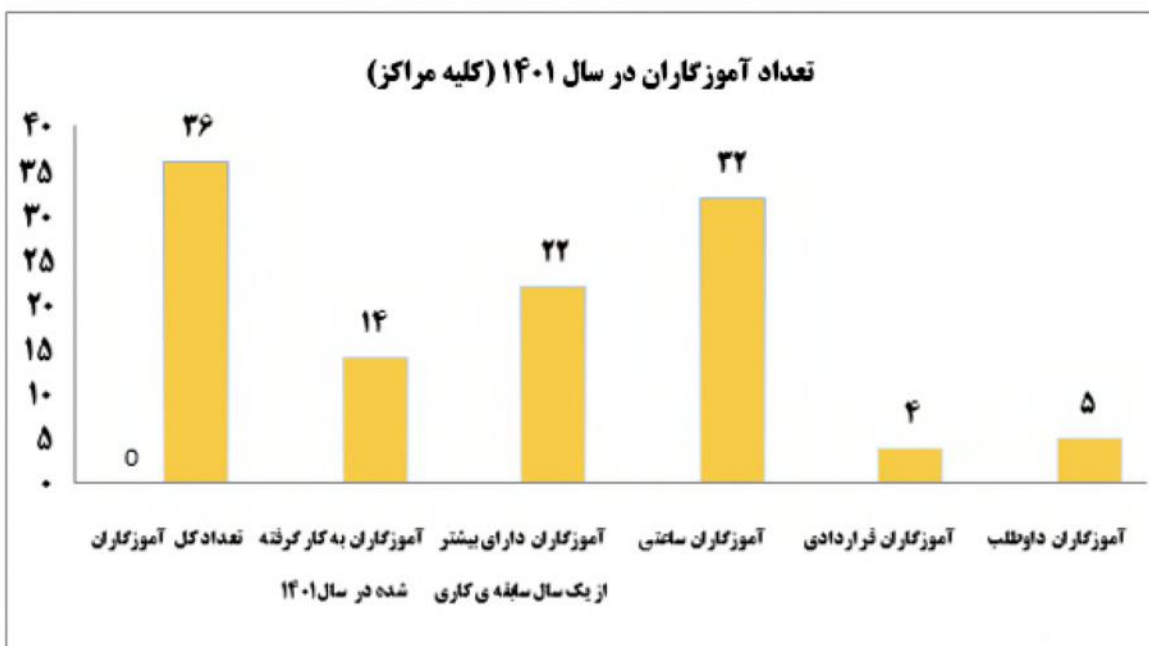
بر اساس نمودار بالا، بیشترین بازماندگان از تحصیل کودکان انجمن در مقطع نهضت دو است. به طور کلی در پایه‌های نهضت به دلیل زیاد بودن سن در کودکان و انگیزه، تمایل کمتری برای ادامه‌ی تحصیل وجود دارد. در مدارس دولتی نیز پایه‌های ششم و هفتم رتبه‌ی اول را دارا هستند.

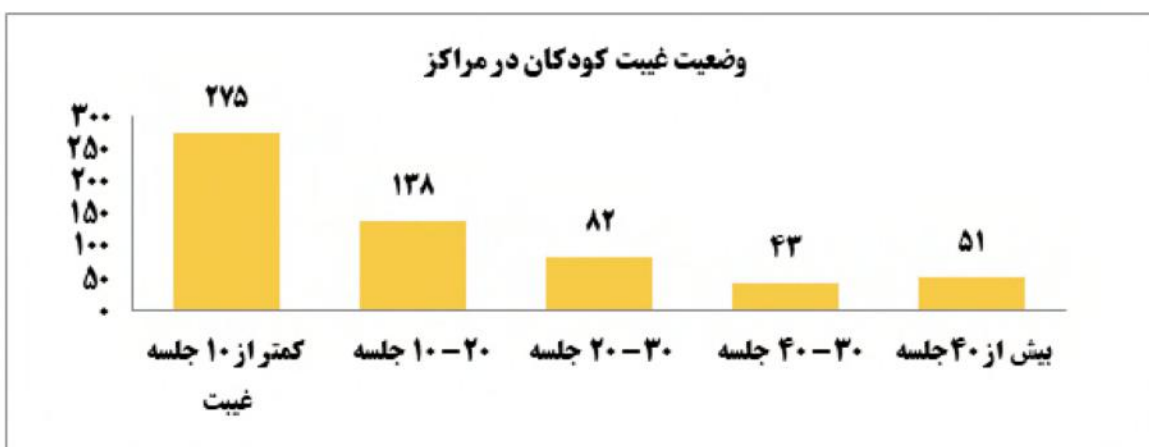
در سال ۱۴۰۱ تعداد بیشتری از کودکان در مراکز و مدارس دولتی به دلیل عدم تمایل کودک (به علت بی‌انگیزگی و...) بازمانده شده‌اند که گویای سخت شدن شرایط تحصیل کودکان به دلیل شرایط اقتصادی، خانوادگی، فرهنگی و ... است.

نمودار بالا، ساعات آموزشی کودکان را بر حسب نفر ساعت نشان می‌دهد. همان‌طور که ملاحظه می‌شود (و با توجه به نمودار ۵) بیشترین کودکان در پایه‌های نهمت یک و دو هستند. از ۶ مرکز انجمن در ۴ مرکز در این پایه‌های تحصیلی کلاس تشکیل می‌شود و علت اصلی آن زیاد بودن سن کودکان و عدم امکان ثبت‌نام کودکان در پایه‌های اول و دوم است. در نتیجه میزان ساعات آموزشی بر حسب نفر ساعت نسبت به بقیه پایه‌ها نیز افزایش می‌یابد.

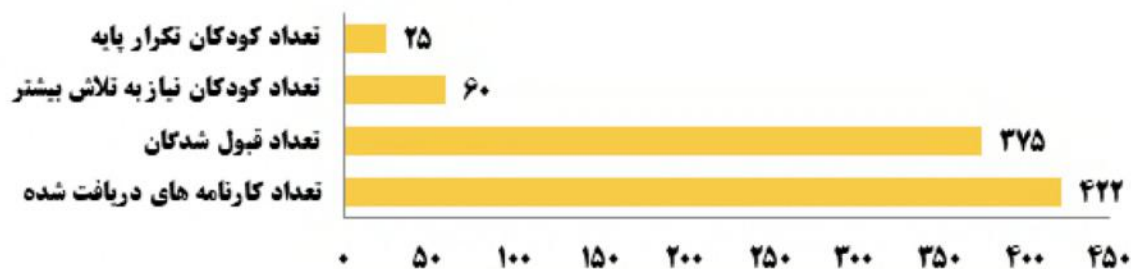

تعداد آموزگارانی که در سال ۱۴۰۱ در انجمن مشغول به تدریس بودند ۳۶ نفر بود که از این میان ۱۴ تن اولین سالی بود که با انجمن همکاری می‌کردند. ۲۲ تن نیز دارای بیشتر از یک سال سابقه‌ی کار در انجمن بودند. ۵ نفر به عنوان داوطلب در پایه‌های هفتم، هشتم، نهم و هم‌چنین در کلاس‌های تقویتی در کنار انجمن بودند و هم‌چنان با انجمن همکاری دارند.

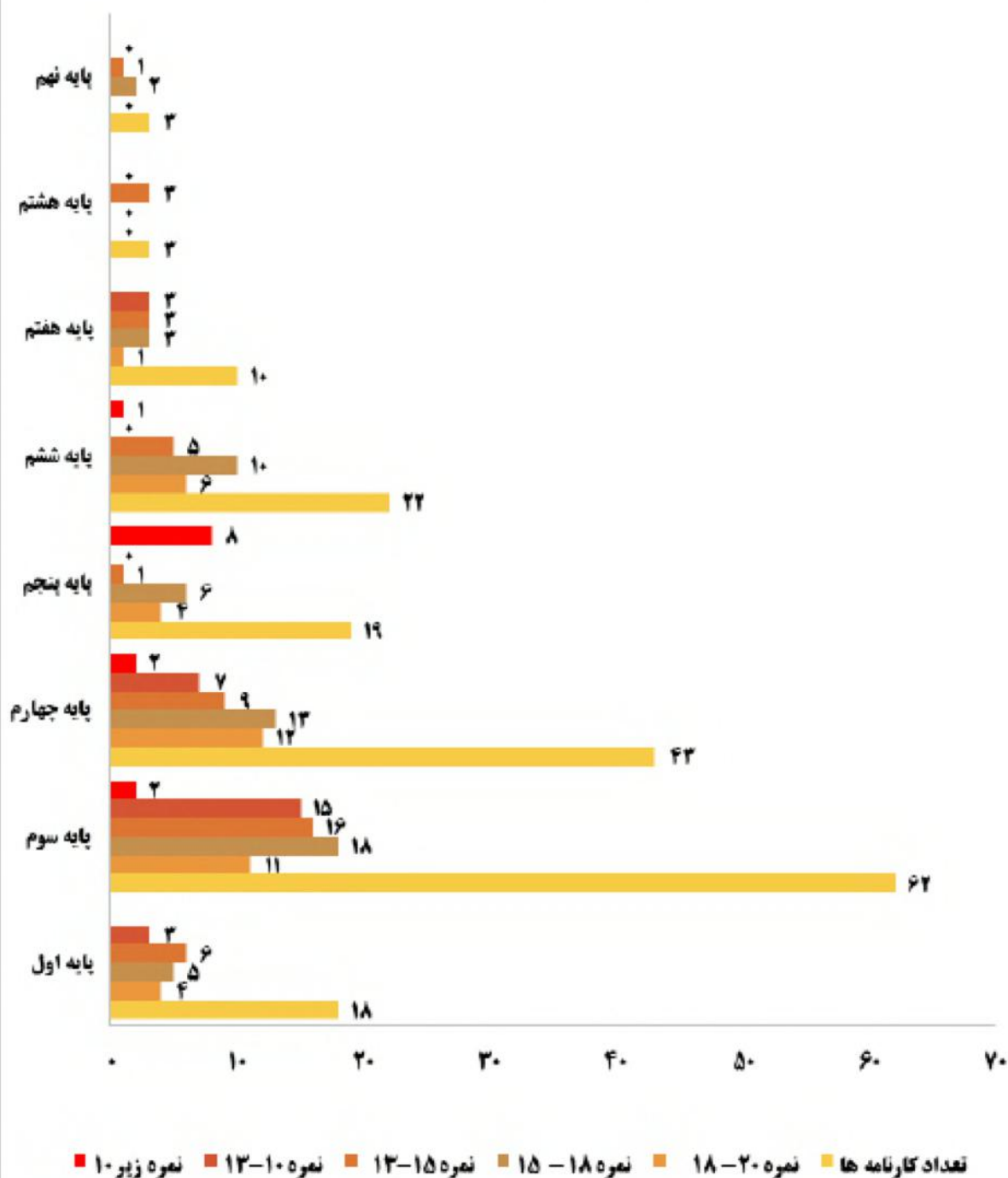
نمودار پیش تعداد غیبت‌های کودکان را نشان می‌دهد، علت و فاکتورهایی که در غیبت‌های کودکان موثر است، ممکن است در مراکز مختلف متفاوت باشد. نوع شغل کودکان، بی‌تفاوتی خانواده، فقر، بی‌انگیزگی و یا بی‌مسئولیتی کودک، قومیت، بیماری، آسیب‌های اجتماعی و... از جمله عواملی هستند که در غیبت‌های مکرر کودکان موثر هستند. به عنوان مثال نقش قومیت در غیبت‌ها در مرکز همه‌ی کودکان که پذیرای کودکان قوم غربت است بسیار پررنگ است. به دلیل سبک زندگی قوم کولی و جابه‌جایی‌های مکرر، حضور مرتب و به موقع سرکلاس نیاز به پیگیری‌های بیشتری از سوی مسوول آموزش و مددکار دارد.

اطلاعات کارنامه‌های کودکان مدارس دولتی

با توجه به نمودار بالا، تعداد قبول‌شدگان ۳۷۵ نفر هستند که این کودکان نیز دارای ضعف تحصیلی بوده و نیاز به برگزاری کلاس‌های تقویتی است.

وضعیت کارنامه‌های کودکان مراکز

همان‌طور که در نمودار مشخص است از پایه‌ی سوم به بعد برای کودکان کارنامه صادر شده است. بر اساس نتایج حاصل از نمودار بالا بیشترین تعداد کارنامه در پایه‌ی سوم صادر شده است. همان‌طور که در نمودار ۵ مشخص است، بیشترین تعداد کودکان در پایه‌ی اول و نهضت یک مشغول به تحصیل هستند اما به دلیل این که در طرح با من بخوان برای کودکان کارنامه صادر نمی‌شود، بنابراین در پایه‌ی سوم با بیشترین فراوانی صدور کارنامه مواجه هستیم. نکته‌ی قابل ذکر این است که تعدادی کارنامه برای کودکان پایه‌ی اول که شرایط ورود به مدرسه‌ی دولتی را داشتند، به منظور ثبت‌نام در مدرسه صادر شده است. همچنین نمره‌ی معدل ۱۵ تا ۱۸ دارای بیشترین فراوانی در میان بیشتر پایه‌های ابتدایی است.

از این که پشتیبان انجمن حمایت از کودکان کار بودید تا بتواند یک سال دیگر در کنار کودکان به توانمندسازی ایشان پردازد قدرتان شما هستیم و با امید به حضور گرم‌تان تلاش‌های‌مان را برای سالی دیگر ادامه می‌دهیم.

به امید محو کار کودک و فردایی بهتر برای تمامی کودکان دنیا

